DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 8, 1981 Nr. 285

LKB KRONIKA NR. 48

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Josvainiai (Kėdainių raj.)

1981 m. balandžio 3 d. Josvainių kolūkio pirmininkas Antanas Laurinavičius ir "Mičiurino" vardo kolūkio pirmininkas Kazys Šidlauskas, abu komunistų partijos nariai ir ateistai, sukvietė, nurodę kokiam reikalui, Josvainių kolūkio kontoron Josvainių bažnyčios komiteto narius: Aleksą Brazauską, Igną Hurtilių, Kazį Dziką, Alfonsą Mykolaitį, Juozą Mančinską, Aloyzą Pranevičių, Valentiną Sirvidą, Apolinarą Šmigelskį ir Viktorą Zinkevičių. Į Josvainių bažnyčios komitetą įeina ir kun. Leonas Kalinauskas, zakristijonas Julius Šulcas ir bažnyčios komiteto pirmininkas Vincas Urbonas, tačiau ju nepakvietė.

Atvykęs Kėdainių rajono pirmininko pavaduotojas A. Juškevičius reikalavo greitai čia pat išsirinkti naują Josvainių bažnyčios komiteto pirmininką. Ateistai nurodė ir kandidatą. Tačiau Josvainių bažnyčios komiteto nariai vieningai atsisakė tai padaryti.

Be to, A. Juškevičius reikalavo, kad Josvainių bažnyčios komiteto nariai pasirašytų naują sutartį su Kėdainių rajono komitetu. Bažnyčios komiteto nariai griežtai atsisake, paaiškinę, jog senoji, 1948 m. sudaryta sutartis neterminuota, neatšaukta, galiojanti, o naujoji sutartis faktinai leidžianti ateistams šeimininkauti bažnyčioje, kaip savo namuose ir tuo pačiu kištis į Bažnyčios vidaus reikalus. Josvainių maršalka Jonas Leonavičius užklausė: "Kam ta sutartis, jei Bažnyčia atskirta nuo valstybės?" Angirių kaimo maršalka Aloyzas Pranevičius prašė pakviesti ir vietos kleboną, nes kolūkio susirinkime visuomet dalyvauja pirmininkai, o bažnyčios reikaluose privalo dalyvauti klebonas.

— Jo vieta prie altoriaus, jis čia nereikalingas! jūs visi esate kun. L. Kalinausko suagituoti! — susierzinęs atsakė Kėdainių rajono pirmininko pavaduotojas A. Juškevičius.

Jau ne pirmas kartas, kai Kėdainių raj. valdžios atstovai bando priversti Josvainių bažnyčios komitetą pasirašyti vienašališką, ateistų padiktuotą, neaiškią ir apgaulingą sutartį.

Kolūkių pirmininkai A. Laurinavičius ir Kazys Šidlauskas statosi didžiulius namus prie pat šventoriaus. Tuo tarpu kunigas turėjo apleisti kleboniją ir apsigyventi toliau nuo bažnyčios.

Šiauliai. 1972 m. Dalia Tamutytė (gyv. Šiauliai, Ežero 65 bt. 35) įstojo į Šiaulių Aukštesniąją muzikos mokyklą. Už religingumą dėstytojų buvo ne kartą perspėta ji pati ir jos motina. 1976 m. baigusi šią mokyklą, ji gavo, kaip gera moksleivė, rekomendaciją stoti į Valstybinę Konservatoriją Vilniuje. Įstoti jai nepavyko. Tamutytė grįžo į Šiaulius ir pradėjo ieškoti darbo pagal specialybę. Šiaulių Liaudies Švietimo skyriaus vedėjas Kleišmanas neturėjo ką jaunai specialistei pasiūlyti. Ji pati susirado darbą vaikų darželyje ir pradėjo dirbti muzikos vadove. Atmosfera darželyje buvo tikrai sovietinė: kolektyve vienos moterys, kurios su darželio vedėja beveik kasdien darbo metu išgerinėjo. Kadangi Tamutytė stengėsi platinti bailvybę, savo bendradarbių buvo nemėgiama ir pastoviai terorizuojama. Pagaliau Tamutytei buvo paskelbtas viešas papeikimas už nedalyvavimą "visuomeniniame" darbe. Išdirbusi 4 metus ji buvo priversta "savo noru" išeiti iš darbo. Supratusi, kad pagal specialybę dirbti nebeleis, įsidarbino Šiaulių Gimdymo namuose mašininke — sekretore. Po to, kai "LKB Kronikoje" Nr. 45 buvo atspausdinta, kad 1980 m. rugsėjo 10 d. Šiaulių Gimdymo namuose dviejų čekistų Stanausko ir kito, nepasisakiusio pavardės, buvo "auklėjama" šių namų darbuotoja — Dalia Tamutytė, ji vėl buvo priversta "savo noru" išeiti iš darbo, nes po čekistų apsilankymo Gimdymo namuose ji tapo nepageidaujama. 1980. X. 21, atleidžiant iš darbo, administracija jos paklausė: "Jūs pažįstate J. Petkevičienę?" — "Taip, ji mano tolima giminaitė", — atsakė Tamutytė. "Štai kaip! Tai mums Gimdymo namuose nereikia antros Petkevičienės!". Skųstis Tamutytė niekur negalėjo, nes dirbo sekretore — mašininke, o buvo apiforminta kaip jaunesnioji medicinos sesuo.

(Bus daugiau)

Vakarų Vokietijoje įvyko demonstracijos už taiką, prieš naujus raketinius ginklus. Hamburgo protesto žygyje matėsi nemažai uniformuotų kareivių.

Iškilmingai palaidotas kun. B. Laurinavičius

Tragiškai žuvusio Adutiškio klebono ir lietuviškos Helsinkio grupės nario kunigo Broniaus Laurinavičiaus laidotuvėse, kurios įvyko lapkričio 27 d. Adutiškyje, dalyvavo vyskupas Julijonas Steponavičius, vyskupas Vincentas Sladkevičius, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kun. Algirdas Gutauskas ir apie šimtą kunigų iš visų Lietuvos vyskupijų ir didžiulė minia pasauliečių tikinčiųjų. Buvo pasakyta vienuolika pamokslų. Paskutiniai prie karsto kalbėjo vyskupas Steponavičius ir kunigas Gutauskas. Laidotuvių pamaldos užtruko apie keturias valandas.

Kaip jau esame pranešę, velionis tragiškai žuvo. Einantį skersai gatvę Vilniuje, jį užmušė pravažiuojantis sunkvežimis. Smulkesnės žuvimo aplinkybės dar nėra žinomos. Kun. Bronius Laurinavičius buvo vienas iš uoliausių ir pavyzdingiausių Lietuvos kunigų. Jis buvo abstinentas ir visur platino blaivybę. 1944 metų birželio mėnesį įšventintas kunigu, vikaravo Švenčionyse. Už kelių metų buvo paskirtas klebonu Ceikiniuose. Vėliau klebonavo Kalesninkuose, Švenčionėliuose ir Adutiškyje. Visur sutvarkė ir išgražino bažnyčias. Švenčionėliuose pastatė naują mūrinę bažnyčią, kuri buvo pašventinta 1959 metais. Visur dirbo su didžiausiu pasišventimu sielų išganymui. Visada drąsiai gynė religinę laisvę ir pagrindines žmogaus teises. Užsienio spaudoje buvo paskelbti kunigo Broniaus Laurinavičiaus pareiškimai aukščiausiom sovietų valdžios sferom, kuriuose yra nurodomos tikintiesiems ir Bažnyčiai daromos skriaudos, diskriminacija, persekiojimai.

1979 metų pradžioje kun. Bronius Laurinavičius įstojo į Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninę grupę. Lietuviškoji Helsinkio grupė — kaip žinoma — įsisteigė tuoj po Helsinkio konferencijos — 1976-tų metų lapkričio 25-tą dieną Vilniuje. Jos nariai steigėjai buvo Ona Lukauskaitė-Poškienė, kunigas Karolis Garuckas, Eitanas Finkelšteinas, Viktoras Petkus ir Tomas Venclova. Vėliau į ją įsijungė Balys Gajauskas, gydytojas Algirdas Statkevičius, darbininkas Mečislovas Jurevičius, inžinierius Vytautas Vaičiūnas. Dauguma jų — Petkus, Gajauskas, Statkevičius, Jurevičius, Vaičiūnas — yra uždaryti kalėjimuose ar priverčiamųjų darbų stovyklose. Kun. Garuckas yra miręs. Tomas Venclova gyvena Vakaruose.

Kun. Broniaus Laurinavičiaus tragiškas netekimas yra didelis smūgis ne tik lietuviškajai Helsinkio grupei, bet ir visiems kovotojams už religinę laisvę bei pagrindines žmogaus teises.

Austrijos stovyklos jau pilnos lenkų

Viena. — Austrijos vidaus reikalų ministeris Erwin Lanc paskelbė, kad Austrija bus priversta sugriežtinti ekonominių pabėgėlių priėmimą. Sunkumus sukėlė Lenkijos ateiviai. Kiekvieną savaitę Austrijon atvyksta tarp 1,200 ir 1,400 lenkų. Visos pabėgėlių stovyklos perpildytos. Austrijai lenkų globa šiais metais kainuos apie 4,5 mil. dol. Teks įvesti vizų taisykles, jei tradicinės emigrantų šalys kaip Amerika, Kanada ir Australija nepadidins savo nustatytų imigrantams kvotų, pasakė ministeris, pridėdamas, kad 80 nuoš. lenkų ateivių nėra politiniai, bet ekonominiai pabėgėliai.

Izoliavo Sacharovą

Maskva. — Šeštadienį Maskvos KGB trumpai buvo suėmusi Jelizvetą Aleksejevą, 26 metų Sacharovų sūnaus sužadėtinę, dėl kurios Sacharovai pradėjo Gorkio mieste bado streiką. Sacharovai paguldyti ligoninėn, kur jie prievarta maitinami. Sacharovo draugai bijo, kad valdžia gali panaudoti prieš badaujantį Sacharovą psichiatrinius vaistus".

— Izraelio ambasadorius Washingtone Evron sausio mėn. pasitraukia į pensiją. Nauju ambasadorium paskirtas Moshe Arens, 56 metų. Jis yra balsavęs Izraelio parlamente prieš Camp David sutartį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sekmadienį rytiniame pakraštyje tiek prisnigo, kad teko uždaryti Bostono aerodromą, apie 60,000 žmonių buvo be elektros. Apie dvi pėdos sniego ir stiprūs vėjai padarė daug nuostolių.

— New Yorke 32 Nobelio premijos laureatai paskelbė susirūpinimą dėl sovietų akademiko Sacharovo sveikatos ir reikalavo sovietų vyriausybės patenkinti Sacharovo reikalavimą ir išduoti vizą jo posūnio sužadėtinei.

— Sekmadienio generalinėje audiencijoje popiežius Jonas Paulius II-sis kalbėjo apie moters lygias teises į darbą, apie vyrų ir moterų lygybę, tačiau pabrėžė ir nepakeičiamą moterų vaidmenį svarbiose motinos ir žmonos pareigose.

— Sovietų Mokslų Akademijos pirmininkas Anatolijus Aleksandrovas ragino Aleksejevą, 26 metų Sacharovų globotinę, kad ji skambintų Sacharovui ir ragintų ji "mesti visa tai". Maskvos "Izvestia" kritikavo Sacharovą, kad jis iš asmeninių šeimos problemų nori sukelti "kosminę krizę".

— Salvadoro arkivyskupas Arturo Damas kritikavo karinę chuntą ir jos priespaudą bei smurto veiksmus.

— Italijoje dešinio sparno teroristai nušovė policininką.

— Ispanijos kariuomenės vadovybė nubaudė 100 karininkų 14 dienų daboklės už ispanų vyriausybės kritikavimą ir kišimąsi į valdžios reikalus.

— Chado respublikoje vėl įvyko mūšiai tarp vyriausybės kareivių ir sukilėlių, vadovaujamų buvusio gynybos ministerio.

— Turkijoje susišaudė saugumo policija ir komunistiniai radikalai. Iš abiejų pusių žuvo po du. Susikirtimas įvyko rytinėje Turkijoje, kurdų apgyventoje apylinkėje.

— Viceprezidentas Bush sekmadienį kritikavo vyriausybės pareigūnus, kurie be jokios disciplinos teikia spaudai įvairias žinias. Toks plepėjimas dažnai pakenkia prezidentui, pasakė Bush.

— Palestiniečių vadas Arafatas pasveikino Londone veikiančią žydų grupę Neturei Karta, nes ji nepripažįsta Izraelio valstybės. Tai religinė sekta, kuri laiko žydų valstybę šventvagyste, kol ateis Mesijas ir įsteigs valstybę.

— Amnesty International paskelbė, jog tūkstančiai politinių kalinių "dingsta be žinios". Bus pradėta kampanija prieš Argentinos, Čilės, Gvatemalos, Salvadoro Etiopijos, Filipinų, Kambodijos, Afganistano, Sirijos, Brazilijos ir Meksikos vyriausybes.

— Danija vilioja užsienio naftos ir dujų bendroves ieškoti žemės turtų jūroje, prie Danijos pakraščių. Valdžia paskelbė daug žemesnius mokesčius, negu Britanija ar Norvegija ima iš naftos bendrovių.

— Vak. Vokietijos 50 parlamento narių pasirašė laišką Brežnevui. Socialdemokratų laiške protestuojama prieš sovietų ginklavimosi politiką, prieš Afganistano okupaciją. Laiško autoriai siekia parodyti, kad Vakarų taikos judėjimas yra nukreiptas ne tik prieš Ameriką, bet ir prieš Sovietų Sąjungą.

— Teisingumo departamentas nustatė, kad prie Floridos krantų žuvę pabėgėliai iš Haiti buvo atsiųsti iš Kubos, kurios laivas atitempė pabėgėlius ir paleido plaukti į Floridą.

— Danijoje apie 400 komunistų ir kitų kairiųjų organizacijų narių protestavo prie sovietų ambasados dėl sovietų povandeninio laivo Švedijos vandenyse. Demonstracijos vadai protestavo prieš branduolinius ginklus Baltijos jūroje.

— Italijoje buvo paminėtos metinės nuo žemės drebėjimo, kuriame pernai žuvo 2,775 žmonės. Daugelis vietovių dar sugriautos. Tūkstančiai gyvena laikinuose butuose. Be namų liko 300,000 žmonių.

— Britų policija Šiaurinėje Airijoje suėmė 30 slaptos airių armijos veikėjų. Žinias apie juos suteikė vienas airių perbėgėlis, kurį britų saugumas slapsto išvežęs iš Š. Airijos. Jam gresia teroristų mirties bausmė.

EUROPOJE PLEČIASI TAIKOS SĄJŪDIS

Washingtonas. — Pirmadienį, gruodžio 7 d. suėjo 40 metų nuo tos lemtingos dienos, kada Japonijos karo aviacija puolė Pearl Harbour uostą ir įstūmė Ameriką į II-jį Pasaulinį karą Europoje ir Azijoje. Šia proga Amerikos spauda vėl svarstė praėjusio karo atnešt us pasikeitimus. Jau lapkričio 16 —17 dienomis Associated Press ir NBC televizija pravedė amerikiečių tarpe tyrinėjimus. Jie parodė, kad apie 16 nuošimčių amerikiečių, paklaustų, ar jie žino, kodėl Pearl Harbour uostas Havajuose yra svarbus Amerikos istorijoje, atsakė nieko nežiną. Kiti davė klaidingus atsakymus, tačiau 84 nuoš. amerikiečių tą vietą ir datą žino, atsimena ir supranta, kodėl ji yra svarbi valstybės istorijoje. Mažiausia apie karo pradžią žinojo jaunesnieji amerikiečiai.

Pearl Harbour sukaktis sutapo su didžiulėmis taikos demonstracijomis Europoje. Šeštadienį ir sekmadienį tūkstančiai žmonių demonstravo Atėnuose ir kituose Graikijos miestuose. Kalbėtojai reikalavo uždaryti Amerikos karines bazes, reikalavo pasitraukti iš Nato bloko. Panašios demonstracijos įvyko Šveicarijoje, Danijoje, Italijoje. Apie 300,000 žmonių dalyvavo taikos mitinge Rumunijos sostinėje, kur pagrindinę kalbą pasakė rumunų prezidentas Ceausescu. Jis pasakė, kad reikia sustabdyti tuos, kurie rengiasi atominiam karui.

Vakarų Vokietijoje apie 14,000 demonstravo Hamburge. Neapolyje didelė minia protestavo prieš JAV gynybos sekretoriaus Weinbergerio vizitą. Berne apie 40,000 šveicarų priėmė rezoliuciją, kuri reikalauja nuo atominių ginklų laisvos Europos "nuo Portugalijos iki Lenkijos".

Japonijoje tarptautinė nusiginklavimo komisija reikalavo tuoj pradėti Amerikos — Sovietų Sąjungos derybas dėl strateginių ginklų apribojimo ir nusiginklavimo. Ši organizacija savo vadovybėje turi buvusį Švedijos premjerą Olof Palme, buv. valstybės sekretorių Cyrus Vance, sovietų komunistų centro komiteto narį Georgi Arbatovą, buv. britų užsienio reikalų ministerį dr. David Owen, buv. V. Vokietijos ekonominių reikalų ministerį Egon Bahr ir buv. Lenkijos premjerą Cyrankiewicz.

Vakarų Vokietijos Hamburgo demonstracijoje už taiką ir nusiginklavimą matėsi daug uniformuotų kareivių ir jūrininkų. Bremeno provincijos socialdemokratų partijos narių suvažiavime Bremenhavene delegatai priėmė rezoliuciją, pasmerkiančią naujų Amerikos strateginių raketų dislokavimą Vakarų Vokietijoje. Suvažiavimą aplankė ir kancleris Schmidtas, tačiau jo aiškinimus delegatai atmetė, o minia, susirinkusi prie suvažiavimo salės, šaukė "Karo kancleri, — pasitrauk". Panašią taikos rezoliuciją priėmė koalicijos partnerių — laisvųjų demokratų regioninis suvažiavimas Vakarų Berlyne. Mitingas pasmerkė "Pershing 2" ir sparnuotųjų raketų dislokavimą vokiečių žemėje.

Įtempimai Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė apkaltino "Solidarumą" laužant ankstyvesnius susitarimus, siekiant susikirtimų. Lenkų žinių agentūra pavėluotai paskelbė sovietų Brežnevo atsakymą į sveikinimą revoliucijos šventės proga. Brežnevas pakartoja paramą "lenkų patriotams", kurie gina komunizmą ir siekia išlaikyti nenutraukiamus ryšius su socialistinėmis šalimis.

Apie 1,000 lenkų dalyvavo paminklo atidaryme Powazki kapinėse. Paminklas pastatytas lenkų karininkams, nužudytiems Katyno miške II-jo Pasaulinio karo metu. Lenkų vyriausybė tvirtina, kad karininkai nužudyti vokiečių, tačiau visi lenkai įsitikinę, kad masines žudynes įvykdė sovietai. Katynas tapo lenkų antagonizmo Sovietų Sąjungai simboliu. Kapinių ceremonijose pasakytoje kalboje komiteto pirmininkas pabrėžė, kad Lenkijos santykiai su kaimynais turi būti pagrįsti tiesa, o ne melu.

Iranas atakuoja Irako pozicijas

Beirutas. — Irako - Irano fronte toliau vyksta įtempti mūšiai, prasidėję lapkričio 29 d. Irano jėgoms pavyko atsiimti Bustano miestą, į vakarus nuo Susangirdo. Libano žiniomis, Irakas gina savo pozicijas, dykuma prie Susangirdo pilna sudegusių tankų ir sunkvežimių. Nors abi šalys skelbia savo laimėjimus, padėtis fronte žymiai nepasikeitė.

Khadafis paneigė kaltinimus Libijai

Washingtonas. — JAV žvalgybos sluoksniai toliau tvirtina, jog Libija yra atsiuntusi Amerikon apie 10 teroristų, kurių uždavinys nužudyti svarbiuosius JAV vyriausybės asmenis. Vienas ar du šios Libijos komandos nariai nėra libiečiai, gerai kalba angliškai.

Neseniai Turkijoje lankėsi gynybos sekretorius Weinbergeris. Turkijos žiniomis, jam Ankaroje grėsė Libijos teroristai, todėl sekretoriaus apsauga buvo nepaprastai sustiprinta. Spaudos konferencijoje dalyvavę korespondentai buvo iškrėsti.

Libijos diktatorius pulk. Khadafi pasikalbėjime su ABC televizijos reporteriais griežtai paneigė Amerikos kaltinimus, pavadino juos meku. Jis pasakė, kad Amerika jau seniai bando jį nužudyti. Jis puolė prezidentą Reaganą, pavadindamas jį kvailiu, nieko neišmanančiu, ragino jį išmesti "kaip Nixoną". Khadafis pareiškė norįs gerų santykių su Amerika, tačiau jų nelaukiąs, kol bus ši administracija.

Arkivyskupas bando švelninti padėtį

Varšuva. — Polytechnikos institute Varšuvoje įvyko Varšuvos darbininkų vadų susirinkimas, kuriame reikalaujama tiesiog susikirsti su komunistų vyriausybe, nesileisti su ja į jokias derybas ar santarves. Varšuvos "Solidarumas" yra radikalų rankose. Jų svarbiausias — Zbigniew Bujak, kuris esąs didžiausias "Solidarumo" veikėjų "vanagas".

Nacionalinis pirmininkas Lech Walesa kelis kart posėdžiavo su katalikų Bažnyčios pirmu arkivyskupu Glempu, kuris bandąs tarpininkauti ir siūląs laikytis nuosaikiai, nedidinant įtempimų, neskelbiant naujų streikų, kurie būsią Lenkijos savižudybė.

— Britų vyriausybė paneigė parlamento nario Enoch Powell kaltinimus, kad Britanija ir Airija jau susitarė prijungti Šiaurinę Airiją prie Airijos.

Izraelis grasina pulti Libaną

Tel Avivas. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamir vėl susitiko su specialiuoju JAV pasiuntiniu Habibu. Izraelis negalės amžinai laukti, kol Sirija išgabens iš Libano savo raketas, pasakė Shamiras. Libane palestiniečiai gauna vis daugiau ginklų ir Izraelis bus priverstas imtis priemonių.

Izraelio nuotaikų nepagerino laikraščių žinia, kad Habibas Saudi Arabijoje svarstė su princu Fahdu jo paskelbtą taikos planą. Tai patvirtino ir Saudi Arabijos radijas.

KALENDORIUS

Gruodžio 8 d.: Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Sofronijus, Eksuperija, Kaunis, Gedenė.

Gruodžio 9 d.: Restitutas, Leokadija, Vakaris, Irutė.

Saulė teka 7:04, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KARPŲ TVARKYMO REIKALAI (3)

Gilinkimės į karpų tvarkymo reikalus — tada sėkmingiau paklusime gydytojo nurodymams.

Mediciniškas raginimas

Karpų prideginimui ir jų sujaudinimui labai dažnai vartojami vaistai: Salicylic acid plasters, formalinas, dichloroacetic acid, karpų dažai ir tretinoic acid. Tolimesniam ant plaštakų ir pėdų esančių karpų gydymui naudojamas 40% salicylic acid plasteris. Plasteris turi būti labai tampriai uždėtas ant karpos nuo vienos iki trijų dienų. Kūno šilima ir drėgmė palaisvina salicilinę rūgštį nuo plasterio ir minkština karpos raginę kepuraitę. Kiekvienas pacientas, gydytojo patartas, pats gali taip pradėti karpas gydytis. Po dienos ar trijų plasterį reikia nuimti ir buku daiktu nuskusti karpos viršų. Po to vėl pakartoti naujo plasterio ant karpos uždėjimą.

Daug atsargiau reikia elgtis su karpomis, esančiomis ant padų ir prie nagų. Tokias karpas reikia tepti — **Mono - Choroacetic acid.** Didelės, suragėjusios karpos aptepamos tuo skysčiu, saugant šalia karpų esančių sveiką odą. Jei pasitaikytų užtepti sveiką odą- reikia ją tuoj nuplauti vandeniu. Šiuo vaistu gydo gydytojas. Pacientas turi lankytis pas gydytoją kas savaitę: gydytojas apskus ir naujai tuos vaistu apteps. Tos rūgšties negalima naudoti plokščioms karpoms - gausis randas. Jei karpos yra tokioje vietoje, kur randas nesvarbus, galima ir plokščias karpas minėta rūgštimi gydyti.

Karpų dažai yra mišinys salicylinės rūgšties ir benzoic acid - tirpaluose. Tie karpų dažai yra švelnesni už minėtą rūgštį. Karpų dažai tepami pakartotinai. Tokio gydymo sėkmingumas priklauso nuo paciento bendradarbiavimo su gydytoju. Šie karpų dažai nenaudojami ant veido ir lyties organų, nes jie toms vietoms yra peraštrūs. Michigano universitete dirbęs dermatologas James E. Rasmussen karpų dažus naudoja baukštiems vaikams bei kitais ypatingais atvejais. Jodina ar tretinoin karpos tepamos tris ar keturis kartus dienoje, naudojant vata apsuktą pagaliuką. Karpos tepamos per savaitę ar dvi. Taip galima gydyti ir ant veido esančias plokščiais karpas, nes tie vaistai pamažu nulupa karpas nepalikdami randų.

Pirštų karpas galima tepti formalinu du ar tris kartus per dieną. Parai (24 val.) po užtepimo formalinu praslinkus, karpos energingai apskutamos. Toks gydymas tęsiamas nuo dviejų iki keturių savaičių. Atsimintina, kad neretai pasitaiko kad žmonės yra alergiški formalinui (formalgehydui). Tada formalinas nevartojamas.

Karpoms vaistas cantharidinas (cantharidin). Šis vaistas naudotinas karpoms gydyti tada, kai negalima gauti vaisto Liquid Nitrogen, ar kai šis vaistas nėra patartinas ypatingoms karpoms gydyti. Cantharidinas yra ispaniškų muselių ištrauka. Jis sukelia pūsles. Uždedama porą lašų ant karpos ir uždengiama plasteriu dienai ar dviem. Cantharidinas nėra skausmingas užlašinant, bet nuo 30 iki 50% pacientų už kelių valandų pradeda skųstis lengvu - vidutiniu skausmu.

Cantharidinu gydant karpas pakanka vieno užlašinimo — ir 60% pacientų susitvarko. Negerai, kad tuo vaistu gydant, 5-10% gydomų karpų ne tik negyja, bet išsiplečia žiedo pavidalu. Todėl pacientui reikia paaiškinti apie tokią gydymp pasekmę prieš pradedant gydymą tuo vaistu.

Psichologinis karpų gydymas sugestija ir hipnoze ne visada sėkmingas. Sunku pacientui tokį gydymą įkalbėti. Taip pat ir gydytojui toks gydymas nėra priimtinas, kaip neprofesionalus. Tik kai įprastas karpų gydymas nėra sėkmingas, galima būtų apie psichologinį gydymą galvoti. Lietuvoje toks karpų gydymas buvo plačiai naudojamas. Vienas tokių gydymų buvo: Užmezgus botage tiek mazgų, kiek turima karpų, botagas metamas per galvą į daržą. Karpos pagaliau išnykstančios. Jau iš ankstyvesnių pranešimų žinome, kad didelė karpų dalis ilgainiui pačios savaime (be jokio gydymo) pranyksta.

Atsparumu paremtas karpų gydymas (imunotherapy)

Toks gydymas buvo naudojamas didelių karpų ir karpų, nepasiduodančių įprastam gydymui. Buvo naudojami vaistai: contact allergens - Dinitrochlorobenzene (DNCB) bei tuberculinas. Tokio gydymo pasėkos nėra žinomos. Dabar atsisakyta gydymo DNCB vaistu, nes įrodyta, kad jis gali sukelti vėžį.

Medžiagos apykaitą silpninantys vaistai (Anti-metabolities) karpų gydymui sėkmingai naudojami. Tais vaistais mėginta gydyti paprastas karpas. Sėkmės susilaukta gydant šiais vaistais: Fluorouracil (Efudex, Fluoroplex. Kartais fluorouracil išgydo plokščias karpas ir minėtas Condyloma acuminata, tuo vaistu tepant kartą ar du kartu dienoje vienos savaitės laikotarpyje.

Vaistas Podophylin geriausiai pagydo lyties organų ir šalia išeinamosios angos atsiradusias karpas. Benzoino tincturoje 20 ar 40% podophylino užtepama ant karpos keturioms ar šešioms valandoms - po to nuvaloma. Daugumai karpų pakanka keletos užtepimų. Pacientas apsilanko pas gydytoją kartą į savaitę ar dvi. Tas vaistas veikia tose vietose, kur oda yra drėgna, bet nevartojamas ant varpos liemens. Taip pat atsargiai šis vaistas naudojamas ant karpų apsupančių išeinamąją žarną, makštį ir šlapimo latako išorinę angą (Urethra). Mat, šis vaistas sukelia uždegimą, kuris sudaro pacientui negerumą ir apsunkina gydomo organo veiklą. Tas vaistas, nevartotinas ir nėščių moterų karpoms gydyti.

Išvada: Karpų tvarkymo reikalu bent bendrai apsišvieskite, tada būsite geresnės nuotaikos, kai turėsite sunkumų su karpų pašalinimu.

Pasiskaityti. Drug Therapy, November 1981.

"Sodybos" ambulatorijoje per dieną mediciniškai aptarnaujama daugiau 30 atsilankiusiųjų už tai neimant jokio atlyginimo. Čia Anelė Kirvaitytė matuoja kraujospūdį Stefai Paškonienei. Nuotr. **M. Nagio**

Jurgis ir O. Damai gėrisi kultūrine programa "Sodybos" pažmonyje. Nuotr. **M. Nagio**

Esu 58 m. svoris 140. Ūgis 5,5. Lieku Jums dėkinga.

Atsakymas: 1. Turi sąnariuose pasireiškiančią ligą, kurios vandeningų pūslių skystį reikia ištirti mikroskopiškai: bakterijų ir kristalų atžvilgiu. Gydytojas ištraukęs skystį nebaigia gydymo. Būtinai reikia minėtai ištirti - tada jis žinos, kaip ir kuo gydyti. Žinoma, tokioje negalėje yra pagalba. Tik ją pirmiausiai reikia tinkamai ištirti, o paskui atsakančiai gydyti.

Gali ten būti uždegimą sukeliantieji organizmai ar druskų kristalai. Gydymas kiekvienu atveju bus skirtingas. Kreipkis į atsakingą gydytoją — tegul jis tinkamai atlieka savą pareigą. Tik tada turėsi palengvėjimą. Kitaip nieko gero nelauktina.

2. Nervas, išeinantis iš nugaros slankstelių tarpų, esti suspaudžiamas — jis eina kojon iki pirštų galų. Todėl ir jauti taip, kaip skundiesi. Reikia gydyti strėnkaulių negalę — jų suminkštėjimą, vienas ant kito dėl tos ligos užgulimą ir dėl to nervų suspaudimą.

Šitokiu atveju gydytojas padaro strėnų nuotrauką ir atlieka dar kitus reikiamus tyrimus. Tada jis gali tinkamai Tamstą gydyti.

Namuose dabar privalai gulėti ant kieto čiužinio (arba lentas pasidėti po minkštesniu). Dienos metu privalai dėvėti strėnų gorsetą (lower back support). Sveikai maitinkis: lieso pieno litrą per dieną suvartoti, gausiai baltymų (kiaušinių) valgyti. Daug vaisių - daržovių naudoti. Vyriškus ir moteriškus hormonus teks naudoti. Turi pasitikrinti kraują bent sužinant jo rūgštumą (uric acid), saldumą ir riebumą (triglycerides ir cholesterolis). Parašyk, kai tuos duomenis turėsi. Sėkmės.

BŪSI SVEIKESNIS NAUDINGĄ PATARIMĄ ĮGYVENDINĘS

Pirštai tinsta, kojas skauda — kas daryti?

Klausimas. Skaitau spaudoje jūsų teikiamas žinias, jas labai vertindama ir daug išmokdama. Prašau atsakyti į man rūpimus klausimus.

1. Rankų keliuose pirštuose prie sąnarių atsiranda lyg gerokas patinimas, kuriame yra skysčio. Gydytojas kelis kartus tą skystį ištraukė. Pakilimas aplink sąnarį sumažėjo ir pirštas pasidarė beveik tiesus. Tačiau neilgam. Tas pats vėl pasikartojo. Patariama operuoti, bet negarantuojama, kad esama padėtis pasikeistų.

Paaiškinkite smulkiau apie tą negerumą. Ar tai artričio rūšis, ar kas kita. Ar gali visi pirštai taip susirgti? Ar yra pagalba ir kokia? Rankų pirštai dažnai užgeliami lyg didžiausiam šaltyje, tuo tarpu kambario temperatūra esti normali. Taip pat ir kojų pirštai atsigulus pradeda šalti ligi užgėlimo.

2. Kartais, daugiausia atsistojant, ar besisukant, skausmo smūgis taip rėžia per kairę koją (nuo pat klubo ligi pado) kad momentui lieku be žado. Praėjus šiam smūgiui, skausmas lieka pakenčiamas, koja lyg aptirpusi, bet palaipsniui tirpimas praeina. Po keletos valandų jaučiuos lyg nieko nebuvę.Prieš porą metų panašiai taip nudurta buvo nugaros kairė pusė, kuri ir liko skausminga, aštresniais ar švelnesniais skausmais, tiksliau gėlimais.

BULVIAKASIS S.S-GOJE.

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje.

Vakarų pasaulyje derliaus nuėmimo darbą daugiausia atlieka mašinos. Žmogaus rankos tvarko tik technikinę pusę, kiek padėdamos stipraus motoro veikime.

Priešingai yra Sov. Sąjungoje: ten didesnę naštą ant savo pečių turi nešti žmogus, kadangi stokoja ūkiškų mašinų, arba jos neparuoštos sėjaus ar derliaus nuėmimo darbams. Tad nėra ko stebėtis, kad rudens lauko darbams siunčiami gimnazijų mokiniai, studentai bei tarnautojai, kurie kartu su kolchozininkais 8 val. pluša per lietų ar sniegą plačiuose S.S-gos plotuose.

Vieno vokiško laikraščio korespondentui pavyko pasikalbėti su Maskvos gyventoju. Supykęs, nuvargęs ir sušalęs (snigo bulviakasio metu) jis peikė S. S-gos valdžią, patalpinusią "savanorius" neapšildomose palapinėse. Vienintelė priemonė gelbėtis nuo šalčio buvo... degtinė. Tad ir dažniausiai ją visi naudojo.

Kiek maskviečių buvo išvykę į bulviakasį — tikrų žinių neturima. Tačiau vieno laikraščio pranešimu jų skaičius iš Maskvos siekė 43 tūkst. t.y. 1% sostinės dirbančiųjų. Neatsižvelgta ir į studentus, nežiūrint prasidėjusio žiemos semestro. Vengiančiam "savanoriško" darbo grėsė atleidimas iš darbovietės.

Ši, metinė darbo jėgos mobilizacija parodo, koks svarbus S. S-gos vyriaubei yra bulviakasio darbas, kadangi bulvė yra viena iš pagrindinių maisto produktų. "O kodėl patys kolchozininkai negali to darbo atlikti" — užklausė vokietis, kadangi 50% S. S-gos gyventojų gyvena dar kaime. Atsakymas skambėjo: dažniausiai jie būna neblaivūs, arba užsiėmę darbu nuosavame sklypelyje.

Tik viena kolchozininkė dirbo su maskviečiais. Bet ir ji maišus skaičiavo, kuriuos maskviečiai pripildydavo. Tuomet sostinės gyventojai sustreikavo. Darbų prižiūrėtojas keikėsi įvairiais rusiškais žodžiais, bet tas nieko nepadėjo. Galų gale jis atvedė kelis žmones iš kolchozo. Tie dirbdavo pusvalandį — tiek pat ir maskviečiai. O darbo prižiūrėtojui kiek pasišalinus nuo darbininkų — dingo ir kolchozininkai.

Už derliaus nuėmimą tarnautojai papildomo atlyginimo negauna, tačiau bulviakasio darbininkai galėjo pasiimti bulvių kiek tik galėjo panešti.

Kada lietus žemę paverčia į dumblą beveik 30% bulvių palieka lauke. Ir pilnai suprantama, kad dalis taip pat nematomai "dingsta" bulves transportuojant. Atvežus į miestą tuoj pat atsiranda "savanoriai" jas supilti pardavimui. Ir vėl dalis dingsta "savanorių — padėjėjų" krepšiuose.

Galų gale bulvės atsiranda parduotuvėje. Vienas kg. kaštuoja apie 55 c. Tačiau daugumas pirkėjų skundžiasi, kad kartu su bulvėmis sveriama žemė bei supuvusios. Tuo tarpu kolchozininkų turguose kaimietės parduoda gražiausias bulves iš jų žemės sklypo, tačiau šešeriopai brangesne kaina.

Vokietis pažymi, kad iš užplanuotų 90 mil. tonų bulvių, šiemet apytikriai bus gauta 67 mil., nežiūrint, kad šalia rugių, bulvės yra pagrindinis ruso maistas.

JONAS PUZINAS

PETRAS AVIŽONIS

Profesorius medicinos daktaras

(1875 - 1939)

Jo visuomeninė, kultūrinė ir mokslinė veikla

Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla 1979. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Didelio formato, 220 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $12.85. Illinois gyventojai dar prideda 72 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Valiūnas

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius

Kaina $2. Kietais viršeliais — 3.

Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitaruš. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAŽINKIME MAŽĄJĄ LIETUVĄ

(JOS 4000 METŲ ISTORIJĄ)

Prof. dr. Povilo Kušnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girniaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. kietais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Išleido: Liet. Mišininkų Sąjunga Išeiv. Kaina su persiuntimu $10.90. Ill. gyv. primoka 50 centų (taksų). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą pirmad ir ketv 1-4 ir 7-9 antrad ir penkt 10-4 šeštad 10-3 val

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Sunkus ir atsakingas

SPAUDOS DARBAS

Gruodis paskelbtas lietuviškosios spaudos mėnesiu, todėl dera kiek pakalbėti apie spaudos darbininką, laikraštininką, redaktorių. Patiems redaktoriams kalbėti apie savo vargus yra didesnis nepatogumas nei buvusiems laikraštininkams. Skaitytojas gali įtarti: kiekvienas nori pasakyti, kad jo profesija, pašaukimas yra sunkiausias, reikalaująs daug pastangų ir teikiąs daugiausia rūpesčių. Ir taip, ir ne. Kiekviena profesija pareikalauja iš žmogaus maksimum sąžiningumo, darbo, pastangų. Ar laikraštininko darbas tikrai toks sunkus, sunkesnis už daugelį kitų?.

Ne taip seniai Amerikos gyvybės draudimo kompanijos buvo paskelbusios, kad visų profesijų ir užsiėmimų sąraše trumpiausias žmogaus amžius yra pirmoj eilėj valstybės vairuotojų, t.y. ministerių, sekretorių ir kt., po jų antroj eilėj laikraštininkai, kolumnistai, redaktoriai. Visų kitų vidutinis amžius ilgesnis. Spaudos žmonės, sakoma, daugiau pervargsta, labiau iškamuojami. Jie negali išsivaduoti nei minutei iš tos gyvenimo srovės, kurion leidosi įstumiami; jie neturi ramybės ir poilsio metu; nei atostogų, nei išsivadavimo nors dienai kitai nuo kamuojančių minčių, nepasakytų žodžių. Jį degina jo vakarykščios nepastebėtos klaidos, net gerų draugų piktos replikos. Juk žiauri tiesa, kad, sakysim, jei laikrašty 98 ar 99 procentai viskas gerai padaryta, o ne gerai, klaida ar prasilenkimas su tiesa, neapsižiūrėjimas tesudaro 2 ar 1 procentą, bet už anuos 99 procentus niekas tau gero žodžio nepasakys, o už vieną tau skambins, rašys, susitikęs juoksis, kad tu toks ir toks, kad laikraštis netikęs, kad tu nieko neišmanai, kad turėjai pirma pasitikrinti, gal net jo paklausti. Visa tai redaktorius turi priimti į širdį, savo gyvenimą trumpinti ir taip iškankintas, sužeistas kitą dieną vėl tempti tą patį vežimą, daryti naujų klaidų, susilaukti naujų barimų. Štai kodėl statistika ir rodo, kad laikraštininko amžius vienas pačių trumpiausių.

*

Iš laikraštininko, ypač redaktoriaus, reikalaujama vispusiško išsilavinimo, enciklopedinio žinojimo, greito susiorientavimo, įsijungimo į visą plačiųjų masių interesų srovę. Jis turi sekti įvykius, atitinkamai reaguoti. Turi skaityti kitus laikraščius ir žurnalus, susitikinėti su kitais žmonėmis, dalyvauti posėdžiuose, konferencijose, sekti visuomeninius suvažiavimus, stebėti visa, kas aplink vyksta. Kartu turi būti pakankamai kritiškas, ne viską imti už gryną pinigą, kas laikraščiui pakišama, norint pravesti užmaskuotą nepriimtiną idėją. Visokių yra žmonių, visokių ir skaitytojų. Dažnas reiškinys, kad yra norinčių laikraščio pagalba kam pakenkti, savo konkurentą sumenkinti, išreklamuoti reklamos nenusipelniusį, save iškelti. Redaktoriui tokiu atveju reikia būti teisėju, greit orientuotis, užsitraukti rūstybę ar bent nemalonę iš vieno ar kito skaitytojo, visos grupės ar kurios partijos.

Jeigu savaitinio laikraščio redaktorius darbą gali palikti dar rytdienai, jeigu mėnesinio kitai savaitei, palaukti, kol bus mažiau pavargęs arba jausis darbingesnis, tai dienraščio darbininkas to negali padaryti, atidėti. Jis negali sirgti ar skųstis, kad jam skaudėjo galvą ar kad negalėjo užmigti, prisiminęs klaidas ir nubudęs 1 valandą nakties ir todėl visai nedarbingas. Taip gali teisingai pasakyti koks kitas valdininkas ar darbininkas. Jo darbas nepabėgs arba už jį kitas padarys. Laikraštis išeiti turi kasdien, jo redaktorius turi prie stalo sėdėti kasdien. Tik jeigu jis visai sukristų, tada kita šneka.

*

Kodėl vieno redaktoriaus darbo negali kitas padaryti? Todėl, kad jis vos spėja savo atlikti. Atsiminkim, kad savaitraštį redaguoja tik du ar net vienas žmogus, o, sakysim, "Draugo" atveju — penki redaktoriai ir vienas korektorius. Jokių sekretorių, reporterių. Dar jie turi ir didelę dalį laikraščio techniškai sutvarkyti, sudėti į puslapius metalą ar suklijuoti, sulaužyti. Tuo tarpu imkim pavyzdžiui Vilniuje leidžiamą "Tiesą": dvidešimt keturi redaktoriai. O kiek dar reporterių, vertėjų, sekretorių, techniškų redaktorių ir kitų pagelbininkų? Anas laikraštis partijai tarnauja ir okupantą garbina šešis kartus per savaitę. Jo dydis tik keturi puslapiai, išskyrus, kai reikia skelbti Brežnevo sekretorių parašytą sieksninę 4 valandų kalbą, kai pradedama dar du puslapiai. Vadinas, normaliai anas laikraštis per savaitę duoda 24 puslapius, kai mūsų "Draugas" net 40 pusl. Nereikia būti dideliu matematiku, kad pastebėtumėm, jog šio dienraščio redaktoriai aštuonis kartus daugiau apkrauti darbu negu anoj pusėj tie, kurie sugeba šlovinti nelaisvę.

Visų lietuviškų laikraščių redaktoriai dirba ne dėl atlyginimo. Kiekvienas jų, bet kokį kitą darbą dirbdamas, uždirbtų daug daugiau ir turėtų ramią galvą, atostogas ir poilsį. Ne dėl to jie imasi šio sunkaus darbo. Tai žmonės, kurie jaučia, kad be spaudos, be lietuviško žodžio mūsų lietuvių saujelė būtų išnykusi, nebūtų kas informuoja apie lietuvišką veiklą, kas sušaukia, pakviečia į renginius, nebūtų kas mus jungia. Laimė, kad yra tokių, kurie prisiriša prie to darbo, juo serga. Tik reikia ieškoti ir neatstumti, jei atsiranda kas iš jaunesnės kartos, kurie sutinka paaukoti savo karjerą labiau apmokamuose postuose, išsižada daugelio patogumų ir įsitraukia į lietuviškos spaudos redagavimą. Deja, tokių labai, labai maža. Jų prieaugliu rūpinasi lituanistinės mokyklos, Pedagoginis ir kiti institutai, rūpinsis, kai pradės veikti ir Lituanistinė katedra. Turėkim vilčių.

*

Iš skaitytojų ir kitų geros valios lietuvių vienas didelis pageidavimas ir prašymas: būkime pakantūs ir nesunkinkime ir taip nepakeliamos laikraštininko naštos, nekaltinkime per daug už klaidas, paklydimus, neapsižiūrėjimus, praleidimus, netikslumus ir visa, kas pasitaiko laikraščiuose ne iš apsileidimo ar blogos valios, bet tik iš nuovargio ir darbo pertempimo bei skubėjimo. Reikia pažiūrėti į savo kasdienį gyvenimą: kiek daug klaidų pasakome, padarome, ne tą žingsnį pastatome. Laikraštininkas taip pat pirmiausia yra žmogus.

čg

Žinau, kad nėra nenugalimų rūpesčių. Todėl niekada rūpesčiai ir nereiškia nevilties. Taip su kitais, taip ir su lietuviškaisiais rūpesčiais: arba juos nugalime, arba jie mus nugali.

J. Girnius

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ KONGREGACIJA

Jos 75 metų sukaktis

Šv. Kazimiero kongregacijos seselės ištisus 1982 metus skiria paminėti jų kongregacijos 75 metų sukaktį. Tikslioji data, kai Apaštalų Sosto vienuolių kongregacija leido steigti Šv. Kazimiero seserų kongregaciją, yra 1907 metų rugpjūčio 29 dieną.

Motina Marija-Kazimiera Kaupaitė savo autobiografinius atsiminimus pradeda šiais žodžiais: Dievo garbei, žmonijos labui daromi darbai yra daromi paties Dievo, kuriuos jis vykdo per žmones.

Šv.Kazimierų seserų kongregacijai švenčiant 75 metų sukaktį, yra įdomu nors trumpai pažvelgti į jų darbo matomus rezultatus. Trumpu žodžiu apie juos galima tiek pasakyti, kad už Lietuvos jokia kita lietuvių iniciatyva neturi kuo lygintis su tuo, ką yra sukūrusios seserys kazimierietės. Tačiau matomas medžiaginis vaizdas — jų nuosavos įstaigos, vadovaujamos mokyklos ir kita yra tarsi tik rėmai žavinčios vizijos paveikslui.

Pirmai mokyklai Mount Carmel, Pa., lietuvių parapijoje jos pradėjo vadovauti 1909 metų pradžioje. Gaila, kad turbūt niekas neturi tikslių statistikų, kiek nuo tada iki dabar per seserų kazimieriečių mokyklas perėjo jaunimo Amerikoje, Lietuvoje, Argentinoje, kiek ligonių, senelių. O kas sugebėtų kaip nors pavaizduoti, kas per tuos jų auklėtus, slaugytus, globotus duota visuomenei.

Motina Marija — Kazimiera Kaupaitė, Šv. Kazimiero vienuolijos įsteigėja

Savo autobiografijoje Kazimiera Kaupaitė — vėliau iki mirties Šv. Kazimiero seserų kongregacijos generalinė vyresnioji Motina Marija labai įspūdingais žodžiais pasisako, kokiomis ašaromis ir kokiais žodžiais garsiai viena sau verkdama ji atsisveikino Lietuvą, antrą kartą išvykdama 1902 metais, kai atsisveikinusi savuosius, tėviškę, ji liko jau viena kelyje be vilties dar kada nors sugrįžti. Vėliau iš jos jau kaip kongregacijos vyresniosios laiškų savo kongregacijos seserims matome, kaip jautriai ištikima ji liko savo tautai.

Ką ji, išvykusi iš Lietuvos mažamokslė kaimo mergaitė, vėliau davė savo tautai? Amerikos Lietuvių katalikų parapijų mokyklos seserų kazimieriečių rankose buvo per eilę metų vienintelės vietos, kur lietuvių vaikai mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, kultūros. To jų darbo vaisiai yra labai gražūs. Po 18 metų Motina Marija išgyveno tai, ko nesitikėjo — vėl grįžta Lietuvon ir parveža lauktuves — keturias seseris kazimierietes pradėti tos kongregacijos šaką Lietuvoje. Ką šios jos parvežtos lauktuvės davė Lietuvai, gali pasakyti tik tie, kurie 1920—1940 metų tarpe ir vėliau pavergtoje Lietuvoje turėjo galimybės iš arti stebėti seserų kazimieriečių vystymąsi ir veiklą. Motinos Marijos pasiryžimas pradėti seserų kazimieriečių misiją Argentinoje lietuvių tarpe buvo įgyvendintas tik sekančiais metais po jos mirties — 1941 m.

Iš šių kelių trumpų sakinių galima susikurti tik apytikrią, bet fantastišką viziją: daug tūkstančių jaunimo, ligonių, senelių, kuriems seserys kazimierietės davė to ir tiek, ko jiems nedavė niekas kitas. Tik už tai, ką jos davė lietuviams, dar nepriklausomybės metais Lietuvos prezidentas Antanas Smetona tautos vardu pagerbė seserų kazimieriečių darbą jų steigėjos asmenyje — Motiną Mariją, papuošdamas Gedimino ordinu. Verta lietuviams žinoti, kad už Lietuvos niekas kitas neturi sutelkęs tokio vertingo lietuviško knygyno, lietuviško meno rinkinio ir tokio archyvo, kokius turi seserys kazimierietės. Marijos vardo mokykla, jų ligoninės, Marijos - Juozapo Villa — mokykla ir senelių globos namai yra pripažįstamos prominentinėmis įstaigomis tarp tos srities įstaigų Amerikoje.

Žvelgdama į savo pradėtą kongregaciją Motina Marija sako, kad visi darbai Dievo garbei ir žmonijos labui yra Dievo darbai vykdinami per pasirinktus žmones. Seserų kazimieriečių kongregacijos kilmė yra daugiau negu stebėtina. Labai neįtikėtinu keliu susitinka vieni kitiems visiškai svetimi asmenys, vieni kitų nepažinę, vieni apie kitus nieko net negirdėję. Trims Lietuvos kaimo mergaitėms: Kazimierai Kaupautei, Uršulei Dvaranauskaitei ir Antaninai Unguraitytei, kurios ir pačios susitiko tik Ingenbohl — Šveicarijoje mokykloje, vadovauti ir joms pasiaukoti imasi joms nepažįstamas ir pats jų dar nepažinęs kunigas Antanas Staniukynas, vos tik atvykęs iš Lietuvos į Ameriką, kur Rusijos vergijoje jam nebuvo leista darbuotis lietuvių tarpe. Sutvarkyti būtinus formalumus, steigiant naują vienuolių kongregaciją ir tėviškai, net medžiaginiai globoti jas iki tol negirdėtas ir dar esančias Šveicarijoje imasi Amerikos Harrisburgo, Pa., vyskupas John W. Shanahan. Tas tris lietuvaites, taip pat dar nematytas, paruošti savarankiam vienuoliniam gyvenimui imasi airė vienuolė Motina Cyrile, Šv. Marijos Nekaltos Širdies kongregacijos generalinė vyresnioji, Scranton, Pa.

Jeigu toje istorijoje turėjo kokią dalį ir kiti asmenys, tai tos trys lietuvaitės yra tarsi dygstanti nauja gėlė, ir tie trys — kunigas Antanas Staniukynas, vyskupas John W. Shanaban ir Motina Cyrile — yra tos jaunos gyvybės pirmieji globėjai. Šie visi siekdami užsibrėžto tikslo nepaisė jokių kliūčių, jokių sunkenybių, nepalankių nuomonių, kurias reikėjo nugalėti, siekiant užsibrėžto tikslo, įsteigti lietuvaičių vienuolių kongregaciją, o tokios anais laikais nebuvo niekur pasaulyje.

Nėra jokios abejonės, kad, siekiant to tikslo, buvo patirta ne tik vargo, o sutrumpintas asmenų gyvenimas. Kunigas Antanas Staniukynas mirė 56 metų (1918 m. gruodžio 15 d. vakare). Ar tam kas tikėjo ar ne, tai kunigas Antanas Staniukynas tiksliai pasakė trimis dienomis prieš mirtį, kurią dieną jis mirs. Motina Marija Kaupaitė mirė 60 metų (1940 m. balandžio 17 d.).

Tų praėjusių 75 metų vizijos fone matyti amžinybė, kur matyti tie keturi: vyskupas John W. Shanahan, kunigas Antanas Staniukynas, Motina Cyrile ir Motina Marija, aplink juos 128 seserys kazimierietės, mirusios Amerikoje ir kelios dešimtys mirusių Lietuvoje. Šventųjų yra nepalyginamai daugiau, negu Bažnyčia formaliai jų paskelbia. Nuo pat kunigo Antano Staniukyno ir Motinos Marijos mirties tokia visuotinė opinija buvo ir yra apie juodu. Apie kunigą Antaną Staniukyną jo bendralaikių vyskupo P. Bučio ir kitų lietuvių kunigų žodžius, Chicagos lietuvių ašaras labai realiai perduoda prof. dr. A. Kučas, kunigo Antano Staniukyno biografijoje. Jų visų bendrą nuomonę trumpu žodžiu pasako kunigo Antano Staniukyno bendradarbis kunigas Kazimieras Skripkus: „Kai pažvelgiu į kunigo Antano Staniukyno paveikslėlį, ateina mintis, kad reikia melstis ne už jį, bet į jį" (psl. 188).

Vėliau 1940 metais balandžio 7 d. mirus Motinai Marijai Kaupaitei, Chicagos lietuvių ir nelietuvių, net nekatalikų spauda panašiomis mintimis ir žodžiais ją palydėjo amžinybėn. Praėjus trims metams po jos mirties Chicagos arkivyskupas Samuel Stritch paskelbė maldą, ragindamas tikinčiuosius ją kalbėti prašant Dievo palaimos, kad Motina Marija būtų paskelbta palaimintąja. Amerikoje yra nemažai net ir nelietuvių, kurie kalba ne tik tą maldą, meldžiasi prašydami Motinos Marijos Kaupaitės užtarimo. Ne vienas yra net raštu pareiškę, esą, patyrę per tai ypatingos pagalbos. Kas pažino kitas jau mirusias seseris kazimierietes, apie visą eilę jų atsiliepia tuo trumpu žodžiu, kad tai buvo šventos seselės.

Seselėms kazimierietėms, švenčiančiom savo kongregacijos 75 metų sukaktį, visa širdimi linkime jų kongregacijai tokios pat gražios ateities, kokia yra 75 metų praeitis.

Vysk. V. Brizgys

Parodos atidaryme Mokslo ir kūrybos simpoziume.
Nuotr. P. Maletos

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

13

Atleidus į pensiją, manoma, persistengusį, sukėlusį visuotinį nepasitenkinimą S. Salovjevičių, reikalai iš esmės nepasikeičia. Po jo atkeltas A. Gajevskis įtikinėjo, kad gimnazija ne tik nebus uždaryta, bet atidarysiąs lygiagrečių klasių, jeigu susidarys reikiamas mokinių skaičius. Jis leidęs gimnazijai kiek paūgtelėti, bet ne tiek, kad netilptų į pagrindines klases. Jis ir po jo kiti direktoriai vykdo tuos pačius uždavinius, tik kai kurie suranda daugiau mokinius patraukiančių priemonių, kaip norėjo Gurka ir anie pasipriešinę gimnazijos uždarymui. Jis ir kiti irgi laikys pusiausvyrą tarp lietuvių ir kitų tautybių. Įstojant į gimnaziją, reikėjo paduoti ir prašymą, kad vaiką, jei jisai egzaminą išlaikys, priimtų į internatą. Išėjo visai slidžiai: bet naujai įstojusių į gimnaziją neužteko internatui, dėl to prieš pat pradžią mokslo visiems silpniau mokantiesiems tapo paliepta pereiti į internatą. Girdėti, kad daugelis tėvų neleidžia į internatą ir atsiima namon — nevalija, mat, panešti tokių kaštų. Jei mokytinis patenka į internatą, tai leidimas į mokslą atseina į 300 rublių. (190 rublių už internatą, 40 rublių už įrašus, o drapana, knygos ir kitoki reikalai viso da 70 rub. ant metų išneša). Vidutiniam ūkininkui šiame ekonomiško krizio laike ne tik sunku, bet tiesiog negalima pakelti šitokio kašto. Jei šis internatas ilgiaus pabus, tada galima tikrai pranašauti, kad neužilgo Marijampolė neteks gimnazijos, nesą nebus kam leisti vaikų į ją. Būtų gerai, kad ūkininkai rinktų parašus ir siųstų į ministeriją prašymus išnaikinti internatą".

(Per internatą atsirado priekabė atleisti lietuvių kalbos mokytoją Staniškį po 1895 metų.)

Mokslo reikalavimų didinimas. IV ir V kl. visada būdavo sunkiausiai perkopiamos. Tai sumažinti vyresnėse klasėse lietuvių mokinių persvarai protarpiais per visą gimnazijos buvimo laiką sunkinamas perėjimas iš IV kl. į V-ją, iš jos į VI-ją, didinant mokslo reikalavimus, ypač rusų kalbos. Mat, lietuviams sunkiau būdavo iki to laiko tobulai išmokti žodžiu ir raštu rusų kalbą, negu miestiečiams, ją vartojantiems iš mažens. Lengviau mokytojui įrodyti mokinio nepakankamą mokėjimą. Tas, vadinamas, kirtimas priklausydavo ir nuo atskirų mokytojų nusistatymo. Todėl mokslo metų gale tose klasėse daug mokinių nubyrėdavo: kiti, gavę pataisas ar likę antrus metus, į gimnaziją negrįždavo. (Čia netaikoma tiems, kurie išeidavo į kunigų seminariją ar kitas mokyklas).

„Šeštąją klasę po įvairių kirtimų per egzaminus pasiekėme tik 8 mokiniai. O dviem dėl nepakeliamo režimo persikėlus į Liepojos gimnaziją, liko 6". (Br. Prapuolenis, „Šv. Kazimiero Aidai").

„Ūkininko" 1901 m. rugp. 8 nr. atsiminimas apie geresniuosius gimnazijos laikus ir jų sulyginimas su dabartiniais:

„Senapilės gimnazija: daugiausia čia mokytiniai — tai vaikai ūkininkų. Kokia 20 metų atgal vienoj pirmoj klasėj būdavo apie 100 vaikų. Lengva tada buvo suvalkiečiams leist savo sūnus į gimnaziją: už pragyvenimą mokėdavo 60-80 rublių, už gimnaziją 10-15; da keli metai atgal, da pigiau viskas būdavo. Į gimnaziją priimdavo, kiek tik tilpdavo!

Kad per daug lietuvių į mokslą eina, ir ji (gimnazijos valdžia)... padidino už gimnaziją mokestį, o kaip nieko nepadėjo, atsiuntė naują direktorių ir liepė jam praretinti gimnaziją"... „Neilgai trukus viso trečdalio mokinių neliko: vienus išvarė, kiti patys išbėgo, trečių visai nepriėmė"... „Kvatieros brangesnės negu pirmiau".

1904 m. „Draugo" 1 nr. prideda:

„Reikia da pridėti, kad, kaip prasitarė kartą katalikų tikėjimo dalykų mokytojas kun. Miknevičius, gimnazijos vyriausybė nelabai norinti į gimnaziją priimti lietuvių, nes jie esą daugiausia politiškai neištikimi. Internatas taip pat apsunkina lietuviams įstojimą į gimnaziją, nes jame per brangu"... „prieš 20 metų Starapolės gimnazijoj būdavo netoli 600 mokinių"...

Naujas apsunkinimas. Uždrausta mokiniams be gimnazijos leidimo uždarbiauti privatinėmis pamokomis. Kadangi didelis procentas (net ir dažnas) aukštesniųjų klasių lietuvių mokinių žymiai prisidėdavo prie mokslo privatinėmis pamokomis, tai uždraudimas daugiausia lietuvius ir palietė.

„Senapilės gimnazijoje įvedė direktorius ir mokytojai apribavimą skaitliaus neturtėlių šiokiu būdu. Pirmiau kiekvienas mokytinis aukštesnių klasių, pradedant V, galėjo užsidirbti ant mokslo repeticijomis, t.y. pamokymais kitų. Per tai galėdavo įgyt gimnazijos mokslą. Paskui, gavę stipendijas, pabaigdavo tą mokslą universitete, kurį mes turime vadinti apšvietimu. Bet dabar kiekvienas norintis mokyti už pinigus kitus, turi duot prašymą į pedagogišką rodą. O ji žinoma, kaip jai geriau, kitiems ir uždraudžia. Labiausiai tą atskymą apturi neturtėliai, ant kurių turi valdžia akį. O vis tai, kad mes, proletarijai, negautume apšvietimo ir nereikalautume nuo gudų teisių ir neaiškįtume kitiems jų žabangų" („Vienybė Lietuvninkų" 1904 m. 41 nr.).

(Bus daugiau)

LTI Chicagos skyriaus suruoštoje parodoje Gamtos muziejuje iš kairės: Aldona Underienė, Stasė Tallat-Kelpšienė, Aldona Veselkienė, "aukštaitė", Rūta Pakštaitė ir Audronė Tamulienė. Nuotr. G. Janulos

„KULTŪROS AUDINYS" GAMTOS MUZIEJUJE

Chicagos Gamtos muziejus — "Field Museum of Natural History" — lapkričio 15 suruošė audinių ("Fabric of Culture") festivalį. Lietuviams atstovauti pakviestas Lietuvių tautodailės instituto (LTI) Chicagos skyrius, kuriam vadovauja Aldona Veselkienė.

A. Tamošaitienės austi drabužiai, kurie buvo padovanoti Valijos princesei Dianai.

Lietuviams skirtas kambarys, įrengtas dail. Kazio Veselkos, patraukė lankytojų dėmesį savo įvairumu. Ant vienos sienos — dail. Antano Tamošaičio paruošti įvairių apylinkių tautinių drabužių paveikslai. Ant kitos — Anastazijos Tamošaitienės ir Aldonos Veselkienės puošnūs rištiniai kilimai. Kitur įstatyti įvairiausi audiniai ir mezgiai, pagaminti LTI kursančių, kurios audimo meno mokosi Šv. Kazimiero seserų vienuolyno prieglobstyje.

Kambario vidury — Kosmonų "Lees" parduotuvės paskolintas manekenas, aprengtas aukštaitiškais drabužiais, o pasienyje — A. Tamošaičio padirbta kraičio skrynia.

Atsilankiusieji į lietuvišką kambarį bene daugiausia laiko praleido stebėdami patį darbą: Dalios Varankaitės verpimą, Audronės Tamulienės ir Aldonos Underienės juostų audimą. Stasės Tallat-Kelpšienės raštuotą mezgimą. Aldonos Veselkienės didžiosios staklės nuolat apsuptos žiūrovų, stebinčių kaišytinį audimą. Paaiškinimus daugybei klausimų teikė Vida Rimienė.

Muziejaus pagrindinėje salėje, nebylių dramblių ir dinozaurų papėdėje vyko muzikinės programos. Lietuvių liaudies muzikos garsams pasklidus, rinkosi muziejaus svečiai pasiklausyti Balio Pakšto birbynės, Alvydės Eitutytės ir Emilijos Sakadolskienės kanklių bei Rūtos Pakštaitės dainos.

Vėliau po pietų parodytas filmas "Spirits of an Amber Past" apie Tamošaičių gyvenimą ir darbą. Filmą, Kanados valdžios subsidijuojami, paruošė Ramūna Macdonald ir Vytautas Petrutis.

LTI skyrius lankytojams dalino specialiai tai dienai paruoštą programą. Viršelį puošė nuotrauka vilnietiškų drabužių, kurie buvo padovanoti Dianai, Valijos princesei. Atsivertus programą, galima pasiskaityti lietuviškų audinių apybraižą, dienos programą, o paskutiniame puslapyje — Lietuvos žemėlapis ir pagrindiniai faktai apie lietuvius ir jų istoriją.

Lietuviams dažnai tenka dalyvauti įvairiose parodose, tačiau retai informacija ir eksponatai būna taip skoningai ir kruopščiai sutvarkyti, kaip šioje. Dail. Petro Aleksos gerai paruoštas katalogas atkreipė dėmesį ne tik į liaudies meną, bet davė kitataučiams progos susipažinti su bendra informacija apie Lietuvą. Tai buvo pavyzdingas atstovavimas lietuviams kitataučių visuomenėje.

Korespa

1967 metais Vatikane gyveno 733 piliečiai, bet Vatikano pilietybę turėjo tik 419; 27 kardinolai, 27 arkivyskupai, vyskupai ir prelatai ,12 vienuolių, 54 šveicarai gvardiečiai, 151 popiežiaus žandaras ir 148 civiliniai gyventojai.

Prie staklių — Aldona Veselkienė. Nuotr. G. Janulos

PULK. IR ADV. JONĄ ŠLEPETĮ IŠLYDĖJUS AMŽINYBĖN

Pamažu skirstosi paskutinieji Lietuvos kūrėjai, valstybininkai ir išeivijos organizatoriai. Tarp jų aiškia šviesa švietęs lapkričio 15 d. New Yorke atsiskyrė iš gyvųjų tarpo aštuoniasdešimt aštuntus metus bebaigiantis pulkininkas ir advokatas Jonas Šlepetys. Jo nueitas kelias yra įdomus, vaisingas, atžymėtas visuomeniniu rūpestingumu ir dideliais darbais valstybinėje ir organizacinėje srityje.

A. a. plk. Jonas Šlepetys

A.a. Jonas Šlepetys gimė 1894 m. vasario 27 d. Narvydžių km., Daugailių valsč., Utenos apskr. Mokėsi savo apylinkėje, bet baigė aukštesnį mokslą Petrapily jau karo metu. Mobilizuotas į rusų kariuomenę stojo į Karo mokyklą ir karininko laipsnį įsigijo Odesos Karo mokykloje. Buvo pasiųstas į frontą prieš vokiečius.

Po karo tik 1918 m. galėjo grįžti į savo laisvą pasiskelbusią tėvynę. Pradžioje apsistojo savo tėviškėje. Čia tuoj įsteigė pradžios mokyklą, kurioj pats mokė. Tų pačių metų gale, Lietuvos Tarybos pavestas, suorganizavo Utenos apskričiui apsaugą nuo plėšikų ir išeinančių vokiečių. 1919 m. įstojo į Lietuvos kariuomenę ir buvo sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos vadas Kaune. Ginant Nepriklausomybę, jam teko dalyvauti kovose prieš bolševikus ir bermontininkus. Pasižymėjo narsumu ir drąsa, gindamas savo tautos ir valstybės laisvę. Už pasižymėjimus apdovanotas Vyčio Kryžiumi su kardais. Nuo 1919 m. pabaigos iki 1923 m. buvo Mažeikių apskr. karo komendantas, iš ten perkeltas ir iki 1927 m. išbuvo Šiaulių karo komendantu.

Jis nerimo paprastose karininko pareigose. Stojo į Aukštuosius karininkų kursus, kuriuos baigė 1929 m. Nuo 1930 m. buvo paskirtas į vyr. štabą ir ėjo įvairias pareigas. 1936 m. pakeltas pulk. leit., o vėliau pulkininku. Bet tuo laiku išėjo iš kariuomenės ir pradėjo dirbti vidaus reikalų ministerijoje kaip Zarasų, Panevėžio, o 1939-40 m. Vilniaus apskričių viršininkas. Bolševikams užėmus Lietuvą, buvo suimtas ir pasodintas bei kankinamas Kauno kalėjime, kol jį išlaisvino prasidėjusio vokiečių-rusų karo pradžioje sukilimas, atgavęs bent laikinai Lietuvos laisvę.

Laikinosios vyriausybės pulk. J. Šlepetys buvo paskirtas vidaus reikalų ministeriu. Nors ši valdžia mažai tegalėjo savo sugebėjimus parodyti, nes buvo trukdoma, o paskiau visai sukliudyta vokiečių okupacinės valdžios,bet J. Šlepetys tuoj pradėjo tvarkyti pašlijusią administraciją, paskirdamas apskrities viršininkus ir kitus pareigūnus. Juos vokiečiai tik vėliau tegalėjo pašalinti. Čia kaip tik pasirodo jo drąsa ir skubi orientacija, kas reikia daryti, kad Lietuva išliktų lietuviams.

Kadangi buvo 1932 m. Vytauto D. universitete baigęs teisę, tai ne tiek kaip karininkas, kiek kaip advokatas jis gynė žmones nuo antrojo okupanto. Jo dalyvavimas kaip juriskonsulto vidaus reikalų vadijoje jam padėjo daug gero žmonėms padaryti ir daugelį išgelbėti. Bet 1944 m. reikėjo trauktis nuo antrosios bolševikų bangos ir atsidūrė Vokietijoje.

Kaip Vilniuje būdamas painioje padėtyje — lenkams dar vis jaučiant pralaimėjimą ir turint neapykantą lietuviams — jis suorganizavo komitetą kultūriniams ir tautiniams reikalams, taip ir Vokietijoje, tik karui pasibaigus, pradėjo organizuoti lietuvius į savą draugiją, kad patys palaikytų tvarką, patys savimi rūpintųsi ir patys švietimo įstaigas kurtų. Jis buvo ilgą laiką Tuebingene ir visos prancūzų zonos vyriausios valdybos pirmininkas, pasižymėjęs taktu, draugiškumu, išmintingais patarimais ir gera širdimi. Paskiau padėjo organizuoti ir visos Vokietijos Lietuvių bendruomenę, kurios valdyboje buvo vicepirmininku, kol 1950 m. išvyko į JAV.

Čia įsikūrimas nebuvo lengvas. Bet jo nenugąsdino. Apsigyvenęs pradžioje Detroite, tuoj įsijungė į lietuviškas organizacijas, ypač karių ir veteranų Ramovę, kurios centro valdybon buvo išrinktas vicepirmininku ir paskiau pirmininku. Persikėlęs į New Yorką, vėl veikė karių organizacijose, teisininkų draugijoje, kurios buvo pirmininku. New Yorke pradėjo organizuoti Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygardą. Buvo išrinktas LB tarybos nariu ir jos prezidiumo pirmininku. Tose pareigose buvo parenkamas net tris kartus ir išbuvo jos pirmininkas iki 1968 m. Čia pasižymėjo kaip uolus visuomenininkas, tolerantiškas, darbštus, pareigingas patriotas, kuriam nei slegiantieji metai, nei ateinančios ligos nesutrukdė atlikti savo pareigų lietuvių visuomenei. Jis buvo taip pat Lietuvių Bendruomenės ir karių veteranų sąjungos Ramovės garbės teismo pirmininkas.

Visuomeninio darbo a.a. Jonas Šlepetys neapleido, kol tarnavo sveikata. Visuomet buvo optimistas ir uždegdavo darbui kitus, savo tolerancija ir nuoširdumu patraukdavo net apsileidusius prijam atiduoti savo jėgas.

Taip pat jis buvo ir spaudos darbuotojas —nuo jaunystės ir kario tarnybos jis bendradarbiavo ir spaudoje. Lietuvoje jis rašydavo į „Kardą" ir „Karį". Išeivijoje taip pat bendradarbiavo „Drauge", „Darbininke", „Lietuvių Dienose", „Teisininkų Žiniose" ir kt. Raštai jo būdavo trumpi, aiškūs, konkretūs. Visuomeniniai ir organizaciniai darbai neleido jam užsiimti spaudos darbu, o tai būtų įdomūs ir atsiminimai ir literatūrinės pastabos.

Kaip pelnė duoną, buvo klausimas ne kartą keliamas, kai sužinoma, kad jis laisvą laiką skiria visuomeniniam darbui. Ogi tai, ko, anot jo paties žodžių, jaunystėje nemėgo — chemijos studijos ir darbas vaistinėje padėjo jam susirasti chemiko darbą ir profesiją. Ir tai jam buvo lengviau be gero kalbos žinojimo, nes čia formulės ir kantrybė. O tos jis turėjo iki tobulumo.

Reikia priminti, kad jis su likusia žmona Teodora išaugino šeimą — dvi dukteris, kurių Birutė Venskuvienė dabar tebegyvena ir tebedirba Paryžiuje, pasižymėjusi kaip Tarp. Moterų s-gos atstovė, ir Aldona, kuri buvusi balerina ir baigusi romanistiką, yra profesorė New Yorke, taip pat dirbanti lietuvių visuomenėje.

Lietuvių visuomenė jau jautė, kad Jono Šlepečio nebėra, kai jis, ligos prispaustas, negalėjo jai darbuotis. Bet dar labiau pajus, kai jį reikia amžinai atsisveikinti. Palaidotas New Yorke, kur jau ilsisi daugelis jo amžininkų ir kitų Lietuvos kūrėjų.

A.D.

Spręsk apie žmogų ne iš nosies, o iš žodžio.

Lietuvių priežodis

NUMIZMATIKA

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI

Jonas K. Karys

Ostrublis, Ostmarkė, Auksinas, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJAI MIRUSIEMS PRISIMINTI AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

a.a. A. Šidlauskas		**a.a. J. Vaičiūnas**	
V. Mašiotienė	$ 5.00	L. Vaičiūnienė	10.00
E. Kielienė	20.00	O. Stočkus	10.00
B. Mikulskienė	10.00	**a.a. p. Bartkevičienė**	
J. Balčiūnas	20.00	J. ir J. Daunorai	40.00
B. Kirklys	20.00	**a.a. R. Levickas**	
A. Jadviršienė	5.00	S. Plenienė	10.00
O. Bakaitienė	5.00	**Dr. Jakševičienės a.a. mamos prisiminimui**	
V. Šimkus	100.00	S. Plenienė	10.00
J. Smilgienė	10.00	**a.a. tėvelio mirties proga**	
A. Stočkus	10.00	J. Jakubauskienė	25.00
A. Bagdonas	50.00	**a.a. p. Morkūnas**	
J. Blažys	20.00	B. Morkūnienė	35.00
J. Masilionis	10.00	**a.a. A. Vepštienė**	
P. Kinderienė	10.00	J. Talandis	25.00
J. Straukas	5.00	A. ir R. Malelos	10.00
A. Venclovienė	10.00	Mr. ir Mrs. V. Domanskis	25.00
K. B. Nemunaitis	20.00	L. ir G. Vėžys	10.00
J. Turčinskas	10.00	M. ir H. Paškevičius	10.00
B. ir E. Pakštai	20.00	V. Vepštas	180.00
S. Žumbakienė	5.00	**a.a. R. Keliotis**	
K. Kisielienė	20.00	J. ir M. Valiukevičiai	50.00
a.a. M. Krasauskaitė		**a.a. I. Černikienė**	
O. Rozinkienė	15.00	P. Venclova	10.00
Dr. G. Kaganiec	50.00	**a.a. A. Balčiūnas**	
a.a. V. Kudirka		M. Balčiūnienė	5.00
V. ir G. Bačinskai	10.00	**a.a. J. Skorupskas**	
a.a. E. Lazauskienė		A. ir B. Baukiai	10.00
V. Jurkūnienė	20.00	G. ir G. Valantinai	10.00
D. Noreika	15.00	**a.a. B. Špakevičienė**	
Mr. ir Mrs. Rulis	25.00	P. Bičkienė	15.00
H. ir E. Žitkus	20.00	**a.a. T. Jakubaitienė**	
a.a. A. Briggs		K. Pakeltis	70.00
O. Siliūnienė	10.00	A. Bytautienė	10.00
O. Rusicnienė	20.00	F. Krumpkienė	10.00
M. Derenčienė	10.00	B. Andrešiūnas	10.00
A. Venclovienė	10.00	**a.a. K. Griškus**	
J. Meškienė	5.00	A. Griškienė	50.00
A. Tamošiūnienė	10.00		
O. Norvilienė	3.00		
a.a. O. Muliolienė			
Bieliūnas Funeral Home	25.00		

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"
Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.
Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.
"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE

PARDUODAMAS vieno miegamo condominium netoli Pranciškonų koplyčios ir Public Beach (1½ bloko nuo jūros) St. Petersburge, Floridoj. Tel. St. Petersburge — (813) 367-1855, Chicagoj — 434-0073.

ŠIMAITIS REALTY
Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
INCOME TAX
Insurance — Notary Public
Tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

7719 S. ALBANY AVENUE
Immaculate brick ranch, 3 bdrms, 1½ baths. Finished bsmt. 2½ car garage. $64,500.
LEADER REALTY — 465-4200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DĖMESIO

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2787

Dvikalbiškumas: palaima ar prakeikimas?
ALGIS NORVILAS
Dvikalbiškumas: Turtina ar žaloja. Dviejų kalbų pasisavinimas. Lietuvių kalbos nevartojimo problema.
Išleido Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, 1981.
Kaina su persiuntimu $2.75
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDINĖ SANTRAUKA
Sudarė
VILIUS L. DUNDZILA
Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilius Dundzilai.
Šis leidinėlis pritaikytas mūsų mažiesiems, pagal amerikiečių leidyklų metodus.
Kaina su persiuntimu $1.60
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

SLAVA ŽEMELYTĖ
Kontraltas
SU JUMIS
Lietuvių muzikų kūriniai: Grąžink mus tėvynėn. Kažkur toli, toli. Kad aš našlaitėlė. Štai ji mano žemė. Žvaigždelė. Neverk motule. Malda. Taip pat Ave Maria — F. Shuberto ir kitų klasikų kūriniai.
Akompanuoja muzikas Jonas Govėdas. Kaina su persiuntimu $7.85. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Illinois gyventojai dar prideda 42 ct. valstijos mokesčio.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien "Drauge"

Lietuvos sukilimo minėjimo Clevelande dalyvavęs būrys. Pirmoj eilėj iš kairės: I. Bublienė, J. Damušienė, dr. A. Damušis, kun. G. Kijauskas ir kt. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠRADIMAI NEBETURI RIBŲ

Vargu ar kas galėtų atsakyti į klausimą, kada pasauly atsirado mokslas. Tegalima pasakyti, kad mokslinės veiklos šaknys slypi žilioje senovėje. Žmogus turbūt pradėjo moksliškai mąstyti nuo tada, kada, stebėdamas įvairių gamtos reiškinių raidą, išmoko suvokti, kodėl jie vyksta vienaip, o ne kitaip.

Aišku, kad žmonijos istorijoje mokslinio mąstymo intensyvumas buvo ne vienodas: jis didėjo proporcingai su žmogaus proto išsivystimu. Per pastaruosius 150 metų įvairių išradimų buvo gausu. Pavyzdžiui, nuo 1875 m. buvo išrasti automobiliai ir lėktuvai, telefonas ir elektros lemputė, elektros varikliai ir rentgeno spinduliai, televizoriai ir plastmasės, branduolinė energija, raketinė technika. Pagaliau žmogus pradėjo svečiuotis kosmose; amerikiečiai astronautai kelis kartus aplankė mėnulį ir padarė vertingų mokslinių tyrimų. Labai daug pasiekta medicinoje, likviduota nemažai pavojingų ligų. Visi šie išradimai iš esmės pakeitė žmonijos buitį, gyvenimą, supratimą apie daugelį gamtoje vykstančių reiškinių.

Dažnas pagalvoja: jeigu jau tiek daug išrasta, tai ar beliko ką išrasti?! Įdomu, kad jau 1875 m., (taigi prieš visus minėtus išradimus), JAV Patentų tarnybos viršininkas buvo pareiškęs: "Mano vieta pasidarė nereikalinga. Juk kitų išradimų nebebus". Praslinkus beveik šimtui metų, vėl pasigirsta skeptiškas balsas, tačiau šį kartą jau Europoje. 1969 m. įvykusiame tarptautiniame inžinierių — konsultantų kongrese, žinomas gamtininkas prof. Pascual Jordan kalbėjo: "Esant dabartiniam technikos ir gamtos mokslų išsivystymo lygiui, stebinantys atradimai vargu ar beįmanomi. Išradimų — pradedant garo mašina, telegrafu, stiprių srovių techniką, variklių ir lėktuvų gamyba ir baigiant raketine technika ir branduolinės energijos panaudojimu — laikotarpis praktiškai pasibaigė". Toks pareiškimas susilaukė įdomių diskusijų ir plačių komentarų. Didžiosios spaudos puslapiuose buvo gausu įvairių, kartais labai prieštaringų nuomonių. Tačiau kaip kurie apžvalgininkai teigė, kad viena prasme Pascual Jordan buvo teisus. Iš tiesų pasibaigė laikas tokių "išradimų", kuriuos padarydavo pavieniai mokslininkai primityviose laboratorijose. Kartais, tirdami visai kitus klausimus, jie atsitiktinai padarydavo vertingų sprendimų ir net negalėdavo suvokti, kokį vaidmenį šie atliks žmonijos istorijoje.

Nestigo ir tokių atvejų, kada išradimus ar atradimus padarydavo visai kitų profesijų žmonės. Pavyzdžiui, Louis Pasteur nebuvo medikas, o jo išradimai sukėlė tikrą revoliuciją medicinoje. Juk jis sugalvojo profilaktinį skiepijimo metodą, kuriuo sėkmingai naudojamasi ir dabar. Niepce ir Daguere nebūdami nei fizikai, nei chemikai, išrado fotografiją. Jean Denys buvo matematikos ir filosofijos profesorius, o jis pirmas padarė kraujo perpylimą. Boucher de Perthes, dirbdamas muitinėje, tapo žmogaus paleontologijos tėvu. De Pelssonel nebuvo zoologas, tačiau įrodė, jog koralai yra gyvi organizmai. Sauvage — paprastas Prancūzijos arsenalo darbininkas — pirmasis pritaikė sraigtą laivams varyti. Mounier Versalio, sodininkas, pirmais pagamino gelžbetonį. Morse, tapytojas, sukonstravo elektros telegrafą. Senefeldas, būdamas Miuncheno operos dainininku, sukūrė litografiją.

Galima susidaryti įspūdį, kad reikšmingiausius išradimus bei atradimus padarė ne specialistai. Anaiptol! Vienok tie faktai rodo, kokių vaisingų rezultatų gali pasiekti žmogus, turįs mėgstamą darbą, kurį daug kas įpratę vadinti "hobby". Žinoma, dabar, kada keliai į mokslą pasidarė atviri, žmogui kur kas lengviau tyrinėti įvairius reiškinius, daryti apibendrinimus. Kelias į atradimus pasidarė trumpesnis ir lengvesnis. Sutrumpėjo ir laikas, kuris skiria atradimą nuo jo įgyvendinimo.

Didelę reikšmę išradingumui turi valstybė, visuomenė, kuri sudaro išradėjams geriausias sąlygas, remia juos, skatina darbą. Seniau būdavo kitaip. Neretai kur atradimai buvo sutinkami priešiškai, patys atradėjai būdavo persekiojami. Pav. minėtas Jean Penys pasiūlęs kraujo perpylimą. Paryžiaus universiteto medicinos fakulteto mokslo vyrai prieš atradėja suorganizavo prasimanymų ir šmeižtų kampaniją. Denio pasiūlytas kraujo perpylimo metodas tebuvo realizuotas praslinkus daugiau kaip šimtui metų.

Panašaus likimo susilaukė ir Harwey, kuris buvo išaiškinęs kraujo apytaką. Ano meto medicinos autoritetai sutiko jo teoriją daugiau negu sarkastiškai. Fakulteto dekanas pareiškė: "Tik Dievas žino, kas vyksta mūsų širdyje". Jis sukurstė prieš atradėją teismą ir visą miestą, gydytojas neteko pacientų. Teisybė laimėjo tik daugelį metų po Harwey mirties.

Reakcijos ir atžangos aukų sąrašas yra labai ilgas. Jame yra daugelio įžymių atradėjų pavardės. Dažnai diddieji atradimai neįstengė pralaužti konservatizmo, nepasitikėjimo ir skepticizmo užtvaros.

Ar beliko ką nors išrasti, jeigu jau taip daug išrasta. Ne tik liko, bet dargi atsirado naujų problemų, kurias iškėlė nepaprastai spartus mokslo ir technikos vystymasis. Viena tų problemų — oro ir vandenų užteršimas ir kova su juo; gėlo vandens atsargų išlaikymas ir jų gausinimas; miestų augimas ir transporto problemos. Šiuo metu aktualių uždavinių iškyla biologijai, kurių vienas — žmogaus organų persodinimas. Chirurgija pastaruoju metu pasiekė tiesiog fantastinių laimėjimų šioje srityje. Tačiau žmogaus organizmas pasirodė nelabai linkęs priimti dirbtinius arba svetimus organus, kratosi svetimkūnių. Tai labai riboja chirurginių operacijų sėkmę. Pasak mokslininkų, atominės energijos bei kosminės erdvės įsisavinimui reikia ne tik "epochinio" masto atradimų. Reikia ir kuklesnių, kurie veda į didžiuosius. Visa tai skatina kūrybinę mintį, kuriai ribų nėra.

J. Mškns

Mūsų kolonijose

Lemont, Ill.

LB APYLINKĖS VALDYBA

Lemonto LB valdyba susirinko posėdžio Aldonos Šoliūnienės namuose gruodžio 2 dieną. Dalyvavo Aldona Šoliūnienė, Viktoras Garbonkus, Agnė Katiliškytė, Rasa Šoliūnaitė, Linas Gylys ir Birutė Navickienė. Sekančiais, 1982 metais, Lemonto apylinkės bendruomenė švęs savo dvidešimtmet metų sukaktį. Ta proga bus ruošiamas šaunus sukaktuvinis banketas, į kurį bus kviečiamos visos apylinkės Chicagos Vidurio Vakarų apygardoje. Šia proga taip pat ruošiama knyga, kuri apimtų Lemonto apylinkės įdomią ir turtingą istoriją. Platesnių žinių apie Lemonto banketą bus šiame laikraštyje per ateinančius mėnesius.

Ateinantys mėnesiai pilni visokių darbų ir uždavinių Lemonto valdybai. Sausio 24 dieną, kai visi jau bus atsigavę po Kalėdų ir Naujų Metų, valdyba ruošia literatūrinę, kultūrinę popietę De Andreas seminarijos patalpose. Numatoma taip pat turėti lietuviškas Šv. Mišias tą dieną. Sausio 16 dieną Jaunimo centre vyks Vidurio Vakarų apylinkių valdybų ir pirmininkų suvažiavimas. Šį metinį suvažiavimą organizuoja Kazio Laukaičio vadovaujama apygardos valdyba. Lemonto valdybos nariai pasiruošę dalyvauti suvažiavime su savo patarimais ir klausimais.

Lemonto apylinkės LB metinis susirinkimas įvyks kovo 21 dieną. Valdyba tikisi, kad šiais metais atvyks daug daugiau apylinkės narių ir kviečia visas naujas šeimas prisijungti prie apylinkės veiklos. Lemonto apylinkės LB nuo pat savo pradžios dirbo Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos išlaikymui Tai Lemonto Bendruomenės svarbiausias darbas. Kada gali, valdyba finansiškai paremia mokyklą. Aišku, visuomet bando paremti moraliniai, nes apylinkės jaunimas tai apylinkės ateitis. Lemonto Maironio mokyklos Kalėdų eglutė ruošiama gruodžio 19 dieną. Vaikai ir mokytojai sunkiai dirba, ruošdami nuotaikingą programą. Taip pat tėvų komitetas bei mokinių tėveliai jau keli mėnesiai ruošiasi kalėdiniam bazarui, kuris įvyks gruodžio 12 ir 19 dieną.

Valdyba perskaitė visus gautus raštus ir aplinkraščius iš krašto valdybos ir vyko ilgos ir įdomios diskusijos apie Bendruomenės veiklą.

Agnė Katiliškytė

KNYGA LIETUVIŲ FONDAS

Ši knyga, susidedanti iš vardyno, nuotraukų albuvo ir L. F. istorijos, jau yra suredaguota. Tik dar trūksta vėliausių duomenų, baigiant 1981 metus. Gavus paskutines sumas ir naujų narių sąrašus, knyga tuoj bus perduota spaustuvei. Tai bus įvykdyta sausio mėn. pirmomis dienomis.

Knygoje, šalia eilinių narių albumo, yra dar kitas, vadinamasis žymūnų albumas, kur bus įdėtos žymiųjų asmenų nuotraukos, pvz. 3 prezidentų, ministerių, vyskupų ir kt. Todėl kreipiuos į lietuviškąją visuomenę šį paskutinį kartą, kad visi, kurie norėtų įamžinti kokio lietuvio didvyrio, patrioto, rašytojo atmintį, atsiųstų jo nuotrauką ir 100 dol. įnašą į Liet. Fondą.

Pavyzdžiui, niekas neįamžino arkivyskupo Juozapo Skvirecko, Šv. Rašto vertėjo į lietuvių kalbą, nors buvo kreiptasi į keletą asmenų. Tuo tarpu kiti vyskupai yra jau įamžinti.

Paskutinė data tam atlikti yra 1982 m. sausio 1 d. Ši data nebebus pratęsta. Kas nebus įrašytas į L. Fondą įnešant 100 dol., tie, kad ir žymūs asmenys, nepateks į žymūnų albumą. Tai liečia mirusiuosius mūsų tautos žymiuosius asmenis. Būtų gaila, kad dėl 100 dol. įnašo tie didieji vyrai nepatektų į leidžiamą knygą. Dar nėra įamžinti nei vienas senosios mūsų valstybės žymūnas, kaip kunigaikščiai, rašytojai. Tik vyskupą M. Valančių įamžino istorikė A. Rūgytė, o kitų taip ir nėra. Tad jie ir negalės patekti į šį albumą.

Taip pat primenu, kad tie L. Fondo nariai, kurie planuoja šią knygą įsigyti, prašomi užsisakyti iš anksto, prisiunčiant 15 dol., nes atspausdinta kainuos daug brangiau, kadangi ji bus labai didelė su keliais ar keliolika šimtų nuotraukų ir 30 atskirų straipsnių apie Liet. Fondą.

A. P. Bagdonas,
redaktorius

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Danutė Brazytė - Bindokienė

ANGELŲ SNIEGAS

Mokslinės fantazijos apysaka

Meteorų lietus. Skraido švelnūs pūkeliai. Angelų sniegas. Rūgilės nelaimė. Kur dingo vasara? Pelkėse. Reikia eiti namo. Pavojingos kelionės pradžia. Netikėtas draugas. Gaisras. Baltoji giria. Vytenis susitinka pabaisas. Kelionė atgal. Radinys kelmo puvėnose. Kas sunaikino augalus ir Sūrūs lašai.

Knyga įdomiai ir lengvai parašyta. Graži dovana jaunimui.

Išleido Akademinės Skautijos leidykla 1981 m. Spaudė "Draugo" spaustuvė. 160 pusl. Viršelį piešė Ada Korsakaitė-Sutkuvienė. Kaina su persiuntimu $5.75.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

Lietuvos atsiminimai

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį iš WEVD Stoties New Yorke nuo 8 iki 9 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taippat klausykitės "Music of Lithuania" programos kas trečiadienį, nuo 6:05 iki 7:00 val. vakaro, iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU)

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978
by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling $8.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

GAUTAS NEDIDELIS KIEKIS PARDAVIMUI ISTORINIO IR KARINIO TURINIO LEIDINIŲ:

1. Suomių - Sovietų karas (1939 - 1940) P. Žilys. 172 psl. .. $1.75
2. Praeities Pabiros. V. Biržiška. 352 psl. Kieti viršeliai $2.00
3. Vaidevutis. Z. Raulinaitis. 64 psl. $1.00
4. Galindai prieš Romą. Z. Raulinaitis 80 psl. $1.25
5. 5 Pėstininkų DLK Kęstučio pulko kovos ties Seinais 1920 metais. Kazys Škirpa. 124 psl. $1.25
6. Apuolės užpuolimas. Z. Raulinaitis. 100 psl. $1.25
7. Kelias į Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Jonas Puzinas. 96 psl. $1.25
8. Žygis į Lietuvą. Peter Suchenwirt. 36 psl. $1.25
9. Karaliaus Mindaugo pulkas. J. Variakojis. 120 psl. $1.75
10. Hunų žygis į Prūsus. Z. Raulinaitis. 32 psl. $1.00
11. 1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis. O. Urbonas. 94 psl. $1.25
12. Prieš Vikingų audrą. Z. Raulinaitis. 72 psl. $1.25

Visas kartu užsisakant, kainuoja 20 dol. su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Illinois gyventojai dar prideda 85 ct. valstijos mokesčio.

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu $16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

— Ar tu kada nors matei arklį, kurio galva ten, kur turėtų būti uodega?
— Ne.
— O aš mačiau.
— Kurgi?
— Garde. Jis stovėjo uodega į ėdžias, o snukiu lauk.

Dešimts Metų Mirties Sukaktis

A. A.
Petras Adomonis

Gruodžio mėn. 18 d., 1981 m. sueina 10 metų, kai iš mūsų tarpo atsiskyrė mylimas vyras, tėvas ir senelis.

Laikas bėga, bet mes jo užmiršti niekuomet negalėsime. Lai Dievas jam suteikia amžiną ramybę. Už jo sielą šv. Mišios bus laikomos Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje ir Šv. Antano bažnyčioje, Omaha, Nebraska.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę: **žmona Pranė ir vaikai su šeimomis.**

Prieš dvejus metus, gruodžio 31 d., 1979 metais mirė mano mylimas vyras

A. † A. PRANAS ŽUKAUSKAS

Metinių proga už Jo vėlę bus atlaikytos gedulingos šv. Mišios gruodžio 31 d., 1981 m. Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angeles ir Lietuvių Collegijoje Romoje.

A. a. Prano gimines, draugus ir pažįstamus prašau šventose Mišiose dalyvauti ir pasimelsti už Jojo vėlę.

Nuliūdusi *Stela Žukauskienė*

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE — Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS
2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois — Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE — Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityt.

APLINK MUS

× **"Gajos" medikų korporacijos** metinis susirinkimas gruodžio 6 d. prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atlaikė kun. V. Rimšelis, Marijonų provinciolas, Marijonų koplyčioje, ir paskui pusryčiai ir susirinkimu svetainėj. Susirinkime buvo pasitarta gydytojų reikalais, išrinkta "Gajos" nauja valdyba ir revizijos komisija. Naujon valdybon įeina dr. K. Ambrozaitis, dr. S. Prunskienė, dr. L. Sidrys, dr. A. Lipskis ir dr. V. Tumasonienė. Revizijos komisijon išrinkti dr. K. Rimkus, dr. E. Baltrušaitienė ir dr. P. Rasutis.

× **A. L. R. K. Moterų sąjungos** 46 kuopos metinis susirinkimas bus šeštadienį, gruodžio 12 d., 2:30 val. p. p. Antano ir Jean Pargauskų namuose, 8411 So. Komensky Ave. Bus renkama 1982 m. valdyba, Kalėdų lietuviško maisto stalas, Kalėdų eglutė ir dovanėlės. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

× **Kunigai Stasys Yla**, Kazimieras Simaitis, Pranas Dauknys, Pranas Jokūbaitis ir Zenonas Gelažius maloniai atsiliepė į prašymą padėti išleisti "Lietuvos bažnyčių" veikalo III-jį tomą, skirtą Kauno arkivyskupijai. Jie atsiuntė reikalingos medžiagos, nuotraukų ir parėmė leidimo darbą piniginėmis aukomis.

× **Andrius Laukaitis**, Lemont, Ill., mūsų nuoširdus bendradarbis, buvo atvykęs į "Draugą", pratęsė jo prenumeratą ir paliko didesnę auką. Nuoširdus ačiū.

× **Vilniaus universiteto Medalio** komitetas praneša, kad dar liko ribotas skaičius V. U. medalių — bronzinių (44 ir 70 mm) ir sidabrinių. Kreiptis pas A. Venckienę, 603 14th St., Santa Monica, Cal. 90402.

× **Stasys Balys**, Grand Rapids, Mich., Juozas Jurkėnas, Worcester, Mass., Antanina Cejauskas, Omaha, Neb., Irena Kerelienė, Palos Park, Ill., Irena Whittemore, Ona Orentas, A. Gaška, B. Alekna, Marijona Marma, S. Mačiukas, visi čikagiškiai, Aleksandras Žemaitis, Singer Island, Fla., Jonas Kriaučeliūnas, Highland, Ind., Marcella Rudaitis, Helen Jasinis, Los Angeles, Cal., A. Valis St. Petersburg, Fla., Jurgis Damas, Naperville, Ill., dr. J. Skaudys, Omaha, Neb., J. Petrikas, St. Petersburg, Fla. Visi atsiuntė po 5dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis** atvyksta iš New Yorko, dalyvauti dr. **Petro Daužvardžio**, Lietuvos gen. konsulo Chicagoje, 10 metų mirties paminėjime, kuris įvyks gruodžio 13 d., 12 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. (pr.).

× **Naujų Metų sutikimas** rengiamas Chicagos Lietuvių Tautiniuose namuose, šių metų gruodžio 31 d. Renkamės 8:30-9 val. vak. Rengėjai: Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, ALTS Chicagos skyrius ir Lietuvių Tautiniai namai. Šių organizacijų nariai ir jų artimieji maloniai kviečiami sutikime dalyvauti. Šokiams gros Ąžuolo Stelmoko orkestras. Dalyvio mokestis 25 dol. Registruotis iki gruodžio 27 d. pas **B. Kasakaitį, 778-7707** arba pas **J. Andrašiūną 523-0227.** (pr.).

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 436-4337.** (sk.)

× **Gen. konsulė Juzė Daužvardienė** sutiko dalyvauti Pedagoginio lituanistikos instituto absolventų išleistuvėse gruodžio 12 d. ir įteikti diplomus absolventams.

× **Dail. Ilinos Brazdžionienės** iš Los Angeles, Calif., dailės darbų paroda bus Čiurlionio galerijoj Jaunimo centre nuo balandžio 23 d. iki gegužės 2 d. Parodą globoja Putnamo seselių rėmėjai Chicagoje.

× **Solistė Angelė Kiaušaitė** iš New Jersey pirmą kartą dainuos Chicagoje kovo 28 d. Jaunimo centre Putnamo seselių rėmėjų metinėje vakarienėje.

× **V. s. Siliūnienė** su talkininkėmis pavaišins svečius, atvykusius į kūčių vakaro papročių vakaronę, gruodžio 11 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia Chicagos Skautininkų Ramovė. Visi kviečiami.

× **Kun. dr. Vincas Bartuška**, velionio kun. Tito Narbuto testamento vykdytojas, ir kun. Vaclovas Kataraskis, Daytono lietuvių parapijos klebonas, atsiuntė "Lietuvos bažnyčių" serijinio veikalo autoriui pluoštą Lietuvos bažnyčių bei religinio turinio fotografijų, kurios buvo išsaugotos po T. Narbuto mirties. Dalis šių nuotraukų bus panaudotos ruošiant veikalo IV-tąjį tomą, kuris bus skirtas Panevėžio vyskupijos bažnyčioms.

× **"Chicago Tribune"** gruodžio 5 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame jis primena, kad Sovietų Sąjungoje nubaustas kalėti inž. A. Parisky, suorganizavęs mokyklą žydų studentams, kuriems neleidžiama įstoti į universitetą dėl tėvų noro emigruoti iš Sov. Sąjungos.

× **Marquette Parko Lietuvių namų** savininkų narių susirinkimas bus gruodžio 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje. Bus renkama nauja valdyba. Nariams dalyvavimas yra būtinas.

× **Kazys Skaisgirys** prašo paskelbti, kad ji liečianti kronikos žinutė, tilpusi "Drauge" gruodžio 1 d., yra netiksli. Jis nieko bendro neturi su Šv. Kryžiaus ligoninės "Home Delivered Meals" programa. Šio skyriaus vedėja yra Lucille Meyer, kuri yra ir ligoninės chorinės grupės vadovė.

× **Marijos aukšt. mokyklos Motinų** klubas susirinks gruodžio 13 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. mokyklos kavinėje. Marie Rattesepp rodys "Cancy with Foods", ir viešnios galės paragauti įvairių valgių. Kaip įprasta, motinos dekoruos Kalėdų eglutę ir dovanos aukas Marijos mokyklai palaikyti. Viešnias priims Audrey Augustyn ir Flossie Rarshall. Informaciją teikia Lillian Teeling (telef. LU 2-3118).

× **A. a. kun. Aniceto Linkaus** paveikslą įsidėjo "Chicago Tribune" gruodžio 7 d., atsakydamas į klausimą ir aiškindamas, kad, 1929 m. atidarant teatrą Bridgeporte, buvo konkursas parinkti vardą ir buvo priimtas kun. A. Linkaus pasiūlytas Ramovos vardas.

× **Marijonų bendradarbių** prieškalėdinis susirinkimas bus gruodžio 16 d., trečiadienį, 1 val. p. p. "Dainos" restorane. Norintys dalyvauti, prašomi nedelsiant paskambinti A. Snarskienei telef. 436-4278 arba P. Tamošiūnienei telef. 656-0366.

× **Alice's Restorane, 4506 W. 63rd St., tel. 582-7295, kasdien gaunamas liet. maistas (cepelinai, koldūnai, balandėliai, t.t.). Priimami užsakymai išsinešimui. Atdaras kasdien nuo 5:30 val.** ryto iki 8 val. vak., šeštadienį iki 2 val. popiet. Sekmadienį uždaryta. (sk.)

Mokslo ir kūrybos simpoziumo uždaryme įvykusiame gi eda Lietuvos himną. Iš kairės: E. Arbas, V. Kutkus, Vyt. Kamantas, dr. J. Valaitis, kun. A. Trakis ir prof. R. Šilba joris. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMO CENTRO VAKARIENĖ

Sekmadienį Jaunimo centras šventė savo tradicinį metinį subuvimą - vakarienę. Salėje matėsi lietuviškosios visuomenės "tūzai", organizacijų pirmininkai, valstybininkai, lituanistinių mokyklų mokytojai, direktoriai, pilna salė jaunesnių ir vyresnio amžiaus lietuviškojo gyvenimo judintojų, daugiau 300 žmonių. Pobūvį atidarė Jaunimo centro valdybos narė Sofija Džiugienė, pasidžiaugdama, kad salėje yra Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys ir kiti. Ji dėkojo susirinkusiems už paramą Jaunimo centrui, išreiškė viltį, kad bus galima perduoti Jaunimo centrą Nepriklausomos Lietuvos organams. Maldą prieš vakarienę sukalbėjo vysk. V. Brizgys.

Programai solidžiai vadovavusi S. Džiugienė pakvietė po vakarienės Jaunimo centro administracijos pirmininkę Ireną Kriaučeliūnienę. Ši pasveikino J. C. draugus, svečius ir rėmėjus. Padėkojo Jaunimo centro Moterų klubui ir jo pirmininkei Salomėjai Endrijonienei už pastangas papuošti, pagerinti Jaunimo centro kasdieninę veiklą. Tų pastangų vaisius, — nauji indai šioje vakarienėje. Pirmininkė pailiustravo administracijos rūpesčius, nušvietė ateities planus. Stogas sutvarkytas, dabar dėmesys kreipiamas į aplinkos apsaugą. Naujos automobiliams pastatyti aikštelės reikalams jau pradėjo plaukti aukos. Reikės 45,000 dol., tačiau Jaunimo centro durys neužsidarys, pasitikėdama draugais ir rėmėjais, pareiškė pirm. Irena Kriaučeliūnienė.

Po to S. Džiugienė supažindino susirinkusius su "Vaivos" vokaliniu vienetu, kuriam teko garbė dalyvauti šioje neeilinėje šventėje. Ansamblis inscenizavo, pagal R. Rodgers ir O. Hammerstein "Oklahoma" muziką, kelias scenas, ansamblio muzikinio vadovo Fausto Strolios perdirbtas į "Žemaitiją". Scenon išėjo rugių piovėjai su dalgiais, uždainavo: "Aš dalgelę išpūstysiu". Vaidinta, dainuota, "Žemaičiuota", buvo humoro, sarkazmo, buvo šokių. Inscenizuotas ne labai pagarbus "Pagrabas". Publika sutiko ansamblį su dideliu pasitenkinimu.

Kun. A. Saulaitis, SJ, skaitė eiliuotą reportažą apie Jaunimo centrą ir jo rūpesčius. Apie svečių susodinimą, apie kasdenius rūpesčius, davė komentarų ir patarimų. Po jo vėl sekė "Vaiva", sulietuvinusi "My Fair Lady". Čia "The rain in Spain..." buvo perduota kaip: "Geroj girioj, girti vyrai, girą gėrė". Pedagoginio instituto mokslo metu užbaigtuvės buvo perduotos neatkištinai, šviežiai, jaunatviškų entuziazmu. Susirinkę sutiko jaunimo pastangas su nemeluotu dėkingumu.

Programos atlikėjai negavo gėlių, nei įprastų bučkių, tačiau jų ateitis lietuviškoje scenoje turėtų būti užtikrinta. Šalia muzikinio vadovo, kuris taip moka dirbti su jaunimu, Fausto Strolios, gražiai pasirodė režisorius Viktoras Kelmelis. Sceninis apipavidalinimas buvo Antano Kivėno, šviesos Marijos Petkūnaitės. Scenoje žavėjo Viktoras Kelmelis, Regina Turnevičiūtė, Vincas Olšauskas, Dalia Kiudulaitė, Antanas Kivėnas, Laura Lauciūtė, Alvydė Eitutytė, Vitas Plioplys, Vida Momkutė ir Laima Vadeišaitė. Jų darbas davė naujų interpretacijų, šviežumo, humoro. Ypač traukė akį V. Kelmelis, R. Turnevičiūtė, kurie galėtų papildyti bet kurias mūsų scenos darbuotojų eiles.

Po meninės programos Sofija Džiugienė supažindino svečius su loterijos pravedėjomis Nijole Baroniene ir Dana Barauskiene. Svarbiausią laimiki laimėjo viešnia iš Washingtono — Buršteino paaukotus kailinukus — Nijolė Grinienė.

Baigiant šį reportažą, programos vedėja S. Džiugienė atkreipė korespondento dėmesį, kad būtinai reikia paminėti Aušros Vartų tunto Birutės draugovės skautes, kurios be jokio atlyginimo, skautiško gero darbelio intencija, patarnavo prie svečių stalų. Patarnavimas buvo nuoširdus, greitas, ir svečiai turėtų būti dėkingi ne tik drauginginkei Albinai Ramanauskienei, bet ir skautėms: Aušrai Jasaitytei, Renatai Ramanauskaitei, Kristinai Norkaitytei, Juditai Norkaitytei, Lidijai Stroputei, Ingridai Naudžiūtei, Silvijai Bichnevičiūtei, Betricijai Sturonytei, Ilonai Vaičiulytei ir Danai Didžbalytei.

Skystojo kuro reikalus patyrusia ranka tvarkė K. Rožanskas ir K. Andriukaitis.

Jaunimo centro pasaulietiškai, daugiausia moterų, administracijai — Ilgiausių Metų! **A. P.**

KORP! "PATRIA" MINĖJIMAS

Korp! "Fraternitas Lituanica-Patria", Illinois skyrius, lapkričio 29 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame buvo paminėta studenčių medikių ir odontologių įkūrimo 50 metų sukaktis V. D. universitete. Iš ryto Jėzuitų koplyčioje buvo atlaikytos pamaldos už mirusius ir žuvusius korporacijų narius.

Po pamaldų Lietuvių Tautiniuose namuose įvyko metinis korporacijos "F. L.-Patria" susirinkimas, kuraime buvo išrinkta nauja valdyba: pirmininkas — dr. A. Vanagūnas, nariai — dr. O. Mironaitė, dr. M. Trimakas ir dr. K. Jucas.

Susirinkime esančios patrietės buvo pagerbtos, prisegant joms gėlių korsažus su korp! spalvomis. Tai atliko sėkmingai jaunesniųjų fraternitiečių sūnūs — Pauliukai ir Tauriukai.

Inž. A. Didžiulis, Vyrijos Pliено atstovas, sveikino patriotes žodžiu, linkėdamas joms nepalūžti, bet ir toliau siekti savo ideologinių tikslų.

Vėliau buvo perskaityta eilė sveikinimų iš brolių fraternitiečių ir sesių patriečių, negalėjusių atvykti į susirinkimą.

Dr. V. Tauras padarė pranešimą apie įsikūrimą Fraternitas Lithuanica Rusijoj prieš 73 metus ir apie įkūrimą Stud. med. Korp! Frat. Lithuanica Lietuvos universitete ir vėliau — Stud. medikių ir odontologių korp! "Patria" tais pačiais ideologiniais pagrindais. Paminėjo, kad minėtos tautiniai - profesinės korporacijos savo plačia tolerancija įgijo pasitikėjimo ir pritarimo studentijoj.

Greitu laiku įsikūrė su panašia ideologija stud. technikų Vyrija "Plienas". Šios trys korporacijos laisvoj Lietuvoj glaudžiai bendradarbiavo, turėjo bendrus susirinkimus su paskaitomis ir pobūvius. Baigusieji mokslus jungėsi į filisterių korporacijas ir veikė ne tik profesinėj, bet ir savo ideologinėj, visuomenininėj veikloj. Tai buvo korporacijų pražydusios veiklos metai, kai jaunieji profesionalai pasklido plačiai po Lietuvą.

Deja, Sovietų okupacija nutraukė ideologinę veiklą, korporacijas ir organizacijas uždarė ir jų narius suvarė į pogrindį. Iš šių ir kitų patriotinių korporacijų bei organizacijų daug narių atsidūrė kalėjimuose ir tremty Sibire. Todėl prie antrosios sovietų okupacijos minėtų korporacijų nariai buvo priversti pasirinkti tremtinių dalią.

Tuo būdu ir patrietės buvo išblaškytos po įvairius pasaulio kontinentus. Jų šiek tiek atsirado ir Amerikoj. Chicagoj buvo atkurtos korporacijos Fraternitas Lithuanica ir Patria. Prieš ketvertą metų abi korporacijos, su ta pačia ideologija buvo sujungtos ir veikia su tuo pačiu šūkiu: "Humanitate et scientia".

Prelegentas linkėjo patrietėms nepalūžti, dėti pastangas prieš nutautimą ir paskendimą amerikietiškoj jūroj, turint viltį kada nors priplaukti prie Baltijos laisvų gintaro krantų.

Vėliau dr. A. Mačiuikienė, viena iš vyriausių patriečių, prisiminė laisvosios Lietuvos laikus ir bendravimą su fraternitiečiais, kai atgavus Vilniaus kraštą, fraternitiečiai ir patrietės vyko su sanitariniais būriais į Vilniaus krašto kaimus, nešdami ten sveikatingumo ir lietuviškumo pradus.

Po susirinkimo buvo pietūs, kurių metu buvo broliškai pasikalbėta einamaisiais bei profesiniais reikalais. **L. V.**

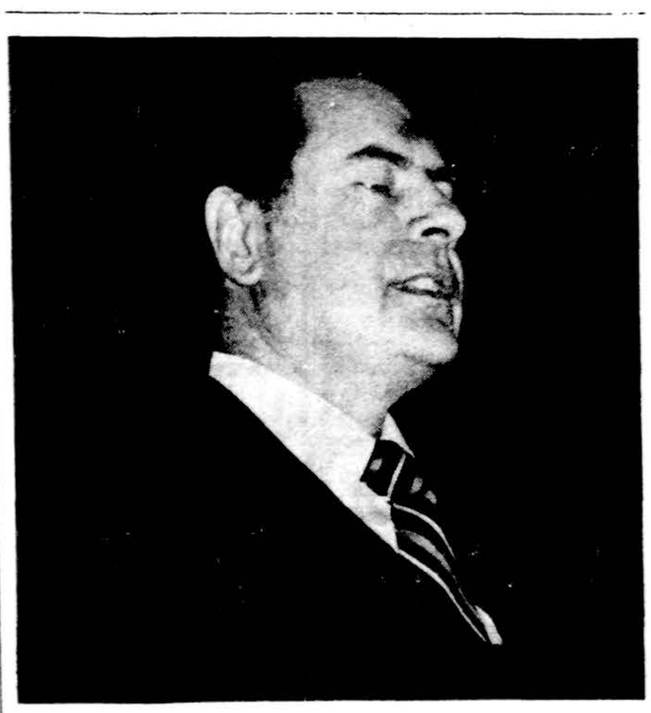

Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, sako uždaromą žodį Mokslo ir kūrybos simpoziume. Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Julia Mack**, Amerikos Lietuvių Kat. Moterų sąjungos centro valdybos pirmininkė, gyv. Worcestery, Mass., išskrido į Floridą kelias savaites praleisti Merritt Island pas sūnų ir marčią Julie ir Gregory Mack bei anūkus. Sūnus gyvena Floridoj ir yra International Tel. ir telefono Co. viceprezidentas ir tarptautinis komunikacijos programos direktorius. Ji ten apsistos praleisti laiką šiltoje Floridoje ir pabėgti nuo žiemos šalčių.

— **Albina ir Juozas Baškauskai** iš Brockton, Mass., atvykę pas savo vaikus Liną ir Luciją, lapkričio 22 d. atšventė savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Ta proga buvo atlaikytos pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje ir vaikai surengė pagerbtuves, kuriose dalyvavo šeimos artimieji. Albina ir Juozas Paškauskai yra išauginę sūnų ir dvi dukteris: Liną, kuris verčiasi statyba, Liuciją, kuri su savo vyru profesoriauja, ir Astą baigiančią dantų medicinos mokslus. Jie patys yra savo apylinkės lietuvių veikėjai.

— **Prieš kelis mėnesius** Valstybės departamente Pabaltijo skyriaus viršininkės pareigas užėmusi Mildred A. Patterson painformavo JAV LB-nę, kad JAV Geografo įstaiga yra pažadėjusi naujoje "Status of the World" žemėlapių laidoje žymėti Pabaltijo valstybių sienas. Sienos, masteliui leidžiant, bus taip pat žymimos ir kituose JAV valdžios įstaigų leidžiamuose žemėlapiuose. Prieš keletą metų LB-nės darbuotojų pastangomis išsikovota pastaba, kad "JAV nepripažįsta Estijos, Latvijos ir Lietuvos smurtu įvykdytos aneksijos į Sov. Sąjungą" iš žemėlapio apatinės dalies bus perkelta galimai arčiau rodomų Pabaltijo valstybių sienų. JAV Geografo įstaiga taip pat sutikusi taisykles pasiųsti kitoms žemėlapius gaminančioms valdžios įstaigoms. Ryšius žemėlapių reikalu ilgus metus su JAV Geografo įstaiga palaikė JAV LB Visuom. reik. tarybos narys Algimantas Gureckas.

— **Bendros lietuviškos Kūčios** Phoenixe bus tikrąją Kūčių dieną, gruodžio 24, 5 val. vakare kun. A. Valiuškos patalpose. Kadangi patalpa ribota, todėl tik tam tikras žmonių skaičius tegalės jose dalyvauti.

ARGENTINOJ

— **A. a. Kazimieras Beveikis**, Argentinon atvykęs apie 1929 m., mirė gruodžio 4 d. Po padarytos jam kojos operacijos buvo jau pasveikęs, bet prieš išvežant iš ligoninės namo staigiai mirė. Liko žmona Konstancija, dukterys Elena, Alicia ir Elvyra, sūnus Vincas, brolis Stasys Los Angeles, Calif., anūkų Argentinoje ir daug giminų. Jis buvo vienas iš tokių, kurie savo darbu ir sugebėjimais įsikūrė geležies apdirbimo fabriką. Paskutiniu laiku jau sirguliavo. Turėjo 76 metus amžiaus. Palaidotas Buenos Aires kapinėse.

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunskis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliioteka. 216 psl., kaina $21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda $1.40 valstijos mokesčio.

MIELI DRAUGO SKAITYTOJAI

Artėja naujieji 1982 metai. Ekonominė padėtis vis dar neaiški. Kainos kyla. Infliacija didėja. Lietuviškai spaudai išsilaikyti nėra lengva, todėl leidėjai yra priversti vėl pakelti prenumeratos mokestį.

Džiugu, kad DRAUGO skaitytojai yra jautrūs, supranta lietuviškos spaudos reikšmę, jos svarbumą, dosniai, kaip kas išgali, remia ją aukomis. Tas leidėjams, redaktoriams ir visam DRAUGO personalui suteikia energijos, drąsos ir ryžto dar daugiau aukotis lietuvybės išlaikymo veikloje.

Nuo 1982 m. sausio 1 d. DRAUGO prenumerata vieneriems metams bus 3 dol. didesnė. CHICAGOJ, COOK COUNTY, KANADOJE ir Užsienyje bus 45 U.S. dol. Kitur-Amerikoje — 43 dol. Pageidautina, kad KANADOS skaitytojai siųstų čekius tik U.S. doleriais.

Suprantame ir užjaučiame tuos skaitytojus, kurie santaupų neturi ir gyvena tik iš pensijos. Tikime, kad toks nedidelis prenumeratos pakėlimas "Draugo" skaitytojų per daug neapsunkins.

Jūsų,

KUN. P. CIBULSKIS, MIC

„Draugo" administratorius